

Utorak, 29. maj 2007.
Svedok Medin Gashi
Svedok Jakup Krasniqi
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 14:22 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Molim sekretara da najavi predmet.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospođo sekretar. Pre nego što dam priliku Tužilaštvu da postavi dodatna pitanja svedoku, gospodine Emmerson, koliko shvatam, vi želite da pokrenete jedno pitanje.

ADVOKAT EMMERSON: Da, radi se o dva pitanja koja su vezana. Jedno se tiče ispravke mesta na koje sam ukazao u transkriptu krajem poslednje sednice, u petak, kada ste postavljali pitanja o lokaciji na kojoj su rađeni intervjui. Međutim, to se tiče dokumenta, koji, nadam se, vi imate pred sobom.

SUDIJA ORIE: Mi smo dobili dokument, čija prva stranica je izvod iz knjige umrlih Kancelarije za forenzičku analizu Odeljenja za pravosuđe. Tome je priključen jedan duži dokument o identifikaciji žrtve, i čini mi se da se tu navodi uzrok smrti.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Tu se pominje rana od vatrenog oružja u karličnom predelu, a na poslednjoj stranici dokumenta se navodi da je pomenuta osoba bila obučena u uniformu OVK.

ADVOKAT EMMERSON: Da, to je taj dokument. Samo želim da kažem o čemu je reč. Prvo, to su dokumenti koji su kolektivno bili pod brojem 934 po Pravilu 65 ter, i zamolio bih da oni budu označeni za identifikaciju. Prvi dokument je, kao što ste rekli, obdukcioni izveštaj o Kemajlu Gashiju, koji je uradio Marek Gasior, međunarodni sudski patolog, 17. maja 2006. godine. Zatim imamo jedan duži dokument od 19. avgusta 2005. godine, koji je u stvari izveštaj o nestalom licu. Videćete da je osoba koja prijavljuje nestanak osobe Mustafa Gashi. To se nalazi na prvoj stranici, gde se nalazi ime oca, a zatim, na trećoj stranici, na čijem dnu se iz nekog razloga nalazi broj osam, navodi se ponovo ime, i telefon oca, Mustafe Gashija, koji prijavljuje nestalo lice. Časni Sude, videćete to ponovo na prvoj stranici koja sadrži činjenice, na čijem dnu se nalazi broj šest. Mesto na kom je osoba poslednji put bila viđena je Barane/Baran, a datum je juli

1998. godine. Kao što ste vi uočili, časni Sude, na poslednjoj stranici, koja nosi broj 19, ponovo se navode okolnosti pod kojima je osoba nestala: „Osoba je nestala u selu Barane/Baran.” Na 21. stranici, u detaljnijem opisu odeće i izgleda, navodi se da je pomenuta osoba bila odevena u uniformu OVK. Porodica, odnosno osoba koja je prijavila nestanak lica, ne zna nikakve podatke o odeći i, koliko smo mi shvatili, ovaj svedok je bio prisutan u vreme kada su te informacije date. Druga stvar koju smo hteli da iznesemo se donekle odnosi na ovu prvu. To je prvi činjenični dokument koji je Tužilaštvo obelodanilo Odbrani u vezi sa ovim pojedincem i ovim navodom optužnice. To je bilo obelodanjeno u maju, odnosno, DNK izveštaj nam je dostavljen 19. maja, a 31. maja ovi dokumenti. Na osnovu tog dokumenta i telefonskog broja koji je dao otac, istražitelji Odbrane su posetili oca u Peći/Pejë, kako bi razgovarali sa njim o sadržaju ovog dokumenta, a naročito o poslednjoj stranici tog dokumenta. Na tom sastanku, otac ovog svedoka je prvi put stupio u kontakt sa istražiteljima Odbrane, tako da je prvi razgovor obavljen u očevoj kući. Treba da se ispravim kada sam, na vaše pitanje o tome gde je vođen intervju, rekao da je to, koliko znam, bilo u Peći/Pejë. Međutim, posle tog prvog sastanka je održan još jedan sastanak u Prištini/Prishtinë, kada je svedok došao u kancelariju istražitelja Odbrane, gde je kompletirao i potpisao svoju izjavu, koju ste vi videli. Zato je, pošto se čini da je u odgovorima svedoka bilo određene zbrke, možda potrebno da razjasnimo da je razgovor vođen na oba mesta, i u Peći/Pejë i u Prištini/Prishtinë. Nadam se da je to sada malo jasnije.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Emmerson. Postoji još jedno kraće pitanje o kom bih želeo nešto da kažem. Radi se o zaštitnim merama koje su zatražene za svedoka broj 6. Pretresno veće bi želelo da što skorije dobije odgovor na taj zahtev, u usmenom ili u pisanom obliku. Da li možete da nam kažete kada možemo da očekujemo taj vaš odgovor, gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da ćemo to moći da učinimo čim se budem konsultovao sa svojim kolegama, verovatno već danas, a možda čak i posle prve pauze.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li to znači da ćete vi svoj stav izneti usmeno?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da.

SUDIJA ORIE: U redu, onda ćemo tada za trenutak preći na privatnu sednicu. Dakle, to smo završili. Sada želim da vas pitam, gospodine Re, da li ste spremni da počnete sa dodatnim ispitivanjem svedoka?

TUŽILAC RE: Da.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju molim sudskog poslužitelja da uvede svedoka.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, vi ste zatražili da se dokument pod 65 ter broj 934 označi za identifikaciju. Da li nameravate da pokažete svedoku taj dokument?

ADVOKAT EMMERSON: Ne, ja ću, ukoliko to bude potrebno i kada za to dođe vreme, zatražiti to u zavisnosti od toga kako gospodin Re bude koristio taj dokument.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Re, da li ima bilo kakvih problema u vezi sa tim, i da li postoji neko objašnjenje u vezi sa tim dokumentom, odnosno bar sa prvim dokumentom, koji počinje na trećoj stranici, i drugim dokumentom, koji počinje na stranici 5 – što ukazuje na to da bi negde trebalo da postoje prva i druga stranica?

TUŽILAC RE: Jedino objašnjenje koje se usuđujem da dam je to da su prve dve stranice naslovne stranice organizacije koja je poslala taj dokument Tužilaštvu. To je uobičajeno za takve stvari, i čini se da je to napisano rukom pri dnu, ali ću svakako proveriti.

(svedok je pristupio Sudu)

svedok: Medin Gashi

SUDIJA ORIE: Da li Tužilaštvo ima nekih prigovora na usvajanje ovog dokumenta u spis?

TUŽILAC RE: Ne.

SUDIJA ORIE: Molim onda da se dodeli broj

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet D96, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala. Dobar dan, gospodine Gashi. Pretresno veće je odlučilo da odobri Tužilaštvu vreme za dodatno ispitivanje. Gospodine Gashi, ovo je bio malo duži vikend, ali se sigurno sećate šta se dogodilo u petak. Tokom glavnog, a zatim i unakrsnog ispitivanja, vaši odgovori su ponekad bilo protivrečni. Samo ću navesti kao primere članstvo u OVK vaše sestre, zatim pitanje o tome kada ste poslednji put videli svog oca, ili o tome kakvim se on poslom bavio dok je bio u Baranu/Baran. Hteo bih sada da vas podsetim da ste na početku svog iskaza dali svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. To znači da, kada vam se postavi pitanje, ukoliko ne znate odgovor na to pitanje, to treba da nam kažete. Ukoliko znate odgovor, onda on treba da bude što je moguće precizniji. Izvolite, gospodine Re.

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, oprostite, da li mogu da dobijem reč? Obzirom na razgovor koji je Pretresno veće imalo sa ovim svedokom prošle nedelje, i na osnovu, kako se to meni sada čini, potencijalnih oblasti o kojima će gospodin Re ispitivati ovog svedoka, moguće je – zapravo, možda bi svedok sada trebalo da skine slušalice, kako ne bi mogao da sluša ovaj razgovor.

SUDIJA ORIE: Molim vas da skinete slušalice na trenutak. Izvolite gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: U poslednjem razgovoru koji sam nezvanično imao sa gospodinom Reom, na kraju zasedanja prošle nedelje, a nadam se da gospodin Re sada sluša šta govorim, razgovarali smo o tome kakva će biti priroda i obim njegovog ispitivanja. Koliko sam ja shvatio, gospodin Re će se ograničiti na činjenice i okolnosti pod kojima je uzeta izjava od svedoka, i neće ići dalje od toga. Ne znam da li je on i dalje tog stava. Ja ponovo pokrećem isto pitanje koje me brine i koje sam pokrenuo i prošlog petka, a tiče se dodeljivanja branioca ovom gospodinu, ili omogućavanja mu da dobije pravnu pomoć u vezi sa eventualnom krivičnom sankcijom, obzirom na situaciju u kojoj se nalazimo, i nezavisno od sklonosti strana u ovom postupku. Pošto je u vezi sa ovim svedokom nastala jedna pravna situacija, mislim da bi bilo primereno da mu se pruži nezavisni savet advokata, kako bi mogao da utvrdi kako je najbolje da postupuje nadalje. Još jednom pozivam da se to omogući ovom gospodinu. Ja, naravno, nisam u poziciji da to uradim, jer imam drugi interes u ovom postupku. Reč je o vrlo osetljivim pitanjima u vezi sa pravnim statusom ovog svedoka, i mislim da je to u ovom trenutku od ogromnog značaja.

SUDIJA ORIE: Pretresno veće je razmotrilo da li uopšte treba da pokreće bilo kakav postupak ili da pruži pravnu pomoć ovom svedoku. Zaključili smo da to u ovom trenutku ne uradimo. Istovremeno, ukoliko u bilo kom trenutku budemo očekivali da se svedok nađe u dilemi u vezi sa tim da bi mogao sebe da inkriminiše, Pretresno veće će, naravno, pokrenuti to pitanje sa svedokom. Međutim, u ovom trenutku, mi ćemo sačekati da vidimo kako se odvija ispitivanje, i ukoliko vi želite da izričito skrenem pažnju, kao što sam to učinio u petak, da je ne govoriti istinu posle zakletve krivično delo, koje za sobom povlači maksimalnu kaznu prema Pravilniku o postupku i dokazima, ja to mogu da učinim.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da bi to verovatno bilo umesno, mada razumem koji stav Pretresnog veća da u ovom trenutku ne ponudi ovom svedoku nezavisnog branioca. Ja tu imam određenu dilemu, jer sa jedne strane o tome razmišljam kao osoba koja se brine o zaštiti prava drugog pojedinca, kao svedoka koji bi mogao da postane optuženi u nekim drugom predmetu, a sa druge strane, ja očigledno zastupam interese svog klijenta. Ne želim da budem u situaciji da stalno ovde moram da ustajem u vezi sa svojom zabrinutošću zbog njegovih potencijalnih prava. Isto tako, ne želim time da uvredim Pretresno veće u vezi sa odlukom koju je donelo o tome kako treba da postupimo. Međutim, moram opet da kažem da, u zavisnosti od pitanja koje tužilac namerava da postavi, a ja ne znam da li će se on ograničiti na oblasti o kojima smo razgovarali prošlog petka ili će otići dalje od toga - moguće je da ćemo se vrlo brzo naći upravo u onom području i vezi sa kojim je Pretresno veće izrazilo svoju zabrinutost na poslednjoj sednici, u pogledu potencijalnog samooptuživanja. Ne znam da li bi bilo umesno da Pretresno veće razmotri mogućnost da u ovom trenutku svedoku izrekne imunitet koji bi pokrivao njegovo prethodno svedočenje..

SUDIJA ORIE: Gospodine Re?

TUŽILAC RE: Ja mislim da se uopšte nećemo približiti toj tački u ovom trenutku. Stav Tužilaštva je da se sve nedoslednosti u njegovom svedočenju od prošle nedelje mogu pomiriti među sobom. Ja ne nameravam ba na bilo koji način sugerisem svedoku da on ne govori istinu, već želim samo da istražim određena pitanja sa njim. Ako dođemo blizu tačke u kojoj bi, prema našem shvatanju, Pretresno veće moralo da upozori svedoka, ja ću svakako na to skrenuti pažnju, ali mislim da se još uvek ne nalazimo u toj tački.

SUDIJA ORIE: Vi ne vidite bilo kakve nepomirljive nedoslednosti u svedočenju od petka?

TUŽILAC RE: Ponekad se može steći takav utisak, da je nešto nepomirljivo. Međutim, hteo bih samo da vas podsetim na pitanje gospodina Emmersona sa 4880. stranice transkripta, gde je pitao svedoka da li je sve što je rekao u vezi sa svojom izjavom istina. Pitao je: „Da li je ono što ste ispričali tim ljudima, gospodine Gashi, bila istina?” Svedoke je odgovorio: „Istina, u meri u kojoj sam bio u stanju da se setim.” Zatim je gospodin Emerson svedoku pročitao jedan veći deo, međutim, tada ga nije pitao da li je to što mu je upravo pročitao istinito ili ne. Kada neko pet minuta čita transkript, i zatim pita da li je sve to istina – tu ima puno prostora za zabunu. Ja zato smatram da nismo u situaciji u kojoj je jedino objašnjenje to da se radi o laganju, a ne o nečemu drugom.

ADVOKAT EMMERSON: Da li nakratko mogu nešto da kažem? Mislim da ovo nije trenutak za raspravu o zaključcima koji se mogu izvući iz svedokovih odgovora.

SUDIJA ORIE: Nije.

ADVOKAT EMMERSON: Drugo, to što je rekao gospodin Re jednostavno nije tačno, jer sam ja, na kraju tog drugog pasusa, izričito pitao svedoka da li su delovi koje sam mu pročitao istiniti, u meri u kojoj je u trenutku kada je sa njim vođen razgovor mogao da se seti, i on je odgovorio da jesu.

SUDIJA ORIE: Da, gospodin Re nije baš to rekao, već da nije jasno da li bi odgovor svedoka bio takav i u ovom trenutku, odnosno da li se njegovo sećanje danas razlikuje od njegovog sećanja tada. Mislim da ne treba da nastavljamo ovu raspravu. Najpre ću dati priliku gospodinu Reu da nastavi svoje dodatno ispitivanje. Gospodine Gashi, ja sam vam ranije već rekao da ste i dalje obavezni da govorite istinu, celu istinu i ništa osim istine. U petak sam vam takođe rekao i da će, ukoliko to ne budete radili, to predstavljati krivično delo. Zato pažljivo razmislite kada dajete svoje odgovore. Gospodine Re, izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE - NASTAVAK

TUŽILAC RE - PITANJE: Dobar dan, gospodine Gashi, da li me jasno čujete?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Možda će vam pomoći ako se budete okrenuli prema meni dok vam postavljam pitanja, a zatim u Pretresno veće. Najpre bih hteo da vas pitam o vašoj pismenosti. Mislim da ste istražiteljima rekli da ste završili osam razreda osnovne škole. Da li je to tačno?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko ste imali godina kada te napustili školu?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam, 17 ili 18.

TUŽILAC RE - PITANJE: Mislim da ste u svojoj izjavi rekli da ste tada imali 15 godina. Da li je to od pomoći?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam, moguće je da sam imao i 15 godina. Izvinjavam se, bio sam tada malo zbunjen.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste napustili školu, čime ste se bavili posle, kakvim poslom?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Bio sam mehaničar.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste bili obučeni za mehaničara? Da li ste išli u neku vrstu tehničke škole, ili nešto slično?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Radio sam kao mehaničar, i završio sam jedan kurs za mehaničare.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste na tom kursu polagali pismene ispite?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da. Nije bilo pismenih ispita, ali je bilo praktičnog rada.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakve su bile vaše sposobnosti da čitate i pišete nakon što ste napustili školu?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta to „da” znači? Da li ste bili u stanju dobro da čitate i pišete?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Mogu dobro da čitam, ali ne mogu tako dobro da pišem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste mogli da pišete i čitate podjednako dobro kao i ostali učenici kada ste napustili školu?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste napustili školu, da li su druga deca ostala i završila školu, i da li ste vi napustili školu ranije?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da, ostali su nastavili, a ja sam tu prekinuo školovanje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate šta znači optuženi u ovom predmetu, i da li znate na šta se misli pod tim „optuženi“?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste čuli za bilo koga ko je optužen za krivično delo? Da li znate šta to znači pred ovim Sudom?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Recite Pretresnom veću šta znate o tome.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ništa ne znam o njima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate njihova imena?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Znam ime jednog od njih, a drugu dvojicu ne poznajem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Čije ime znate?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Znam samo Ramusha po imenu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate zašto su ta trojica ljudi ovde?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate šta znači Odbrana ili na šta se time misli?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Odbrana, da, znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Prema vašem shvatanju, na šta se misli kada se kaže Odbrana?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada vas je gospodin Emmerson u petak pitao o tome kada su ljudi iz Odbrane došli da razgovaraju sa vama, šta ste vi mislili, na šta je on time mislio?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Molim vas da ponovite pitanje.

TUŽILAC RE - PITANJE: U petak je gospodin Emmerson rekao da su ljudi iz Odbrane došli da razgovaraju sa vama i da su od vas uzeli izjavu. Šta mislite, na šta je on time mislio? Šta ste mislili da je on podrazumevao kada je rekao da su došli ljudi iz Odbrane?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam šta da kažem, ne znam kako to da vam objasnim. Ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako ste to shvatili, kada vam je on to rekao? Prema vašem shvatanju, o čemu je on govorio?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ja u stvari nisam ništa shvatio. Što se tiče te izjave, ja nemam nikakve odgovore o tome. Najmanje što mogu da kažem je da ja nisam ovde da bih bilo koga optužio. Ja sam ovde samo da bih svedočio o iskazu koji sam dao Sultanu u Prištini/Prishtinë, koji me je obavestio da je pronašao mog oca. Kada je reč o drugim izjavama, ja neću govoriti o tim izjavama. Mogu da odgovaram samo u vezi sa izjavom koju sam dao Sultanu. To je sve što mogu da kažem.

SUDIJA ORIE: Gospodine Gashi, da li mogu da intervenišem na trenutak? Čini se da je sa vama dva puta obavljen razgovor. Jednom je to uradila osoba koju zovete Sultan, i mi imamo tu izjavu. Imamo još jednu pisanu izjavu, koja je uzeta približno mesec dana posle te prve izjave. Ako vam se postavi neko pitanje, bez obzira da li je u vezi sa prvom ili sa drugom izjavom, vi morate da odgovarate na ta pitanja najbolje što možete. Izvolite, nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vi, gospodine Gashi, znate šta je Tužilaštvo?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne, ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate u čemu je razlika između Odbrane i Tužilaštva?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Pa, malo, ali ne baš mnogo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Recite Pretresnom veću kako vi to shvatate, to malo što znate.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam kako to da objasnim rečima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pokušajte.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam, stvarno ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Mi smo čuli vaš iskaz o dve izjave. Prva izjava je data Sultanu, a druga nekim drugim ljudima. Da li je to tačno?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ta izjava koja je data drugim ljudima... Kada su ti ljudi došli kod vas, šta ste vi mislili, ko su oni?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: To je bila Ramusheva Odbrana, i oni su rekli da su Ramusheva Odbrana.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta ste vi mislili, šta je to značilo?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: To je značilo da su oni bili tu da ga brane.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da ga brane od čega?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Pa, ne znam od čega, nisam tako dugo sa njima razgovarao o toj temi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko ih je bilo?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Dve osobe.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko je Ramushevih branilaca došlo da vas vidi?

SUDIJA ORIE: Propustio sam odgovor na engleskom jeziku. Vidim sada, dve osobe. Izvolite, nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su to bili muškarci ili žene?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Muškarci.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate njihovih imena?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su vam ostavili svoje vizit-karte?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde ste otišli da im ispričate svoju priču?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Otišao sam svojoj kući. Nikome nisam ispričao svoju priču.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako je došlo do toga da su oni napravili ovu izjavu koju ste vi potpisali?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Oni su došli kolima do moje kuće. Prvo smo zajedno popili kafu. Mislim da su onda sledećeg dana došli po mene. Otišli smo u Prištinu/Prishtinë, ja sam dao izjavu, i zatim sam se opet vratio kući. Nedelju ili nedelju i po dana kasnije, nisam baš siguran koliko dugo je prošlo, jedan od njih se vratio. Ponovo smo popili kafu. Pročitao mi je tu izjavu. Ne znam da li je ta izjava bila na engleskom ili turskom, ili na nekom drugom jeziku. Pita me je da li mogu da je potpišem, ja sam je potpisao, i u suštini je to bilo to. Nisam više imao kontakte sa njima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su vam se ti ljudi obraćali na albanskom ili na nekom drugom jeziku?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Jedan je govorio albanski, a drugi neki drugi jezik.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su nešto kucali na kompjuteru dok ste vi razgovarali sa njima, ili su pravili beleške na nekom papiru?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Pravili su beleške.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada su se vratili, da li su vas pitali da li želite nešto da promenite u svojoj izjavu, ili su doneli taj papir i pročitali vam vašu izjavu?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Samo su došli, pročitali mi je i pitali me da li mogu da je potpišem. Ja sam rekao da mogu, i to je bilo sve.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su vam dali kopiju te izjave?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste ikada videli kopiju te izjave na albanskom jeziku?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne, prvi put sam je video ovde.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste je videli ovde - videli ste je na kompjuterskom ekranu na engleskom jeziku, zar ne?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da, na engleskom jeziku.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste imali bilo kakav pristup toj izjavi, čiji delovi su vam pročitani, u periodu od septembra prošle godine do prošlog petka?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta time hoćete da kažete? Postaviću vam pitanje na drugačiji način.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne, nisam je video. Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada su ta dva čoveka došla da razgovaraju sa vama, da li su snimali taj razgovor na audio ili video traku?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko vremena su proveli sa vama drugi put, kada su se vratili i pročitali vam tu izjavu?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Samo jedna osoba se vratili drugi put, a ne dve. To je ukupno trajalo oko pola sata.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ta osoba koja se vratila, da li je ona govorila albanski jezik?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da, albanski jezik.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vas je pitao da li želite nešto da promenite u izjavi?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam, ne sećam se. To je sve trajalo pola sata. Popili smo kafu, pročitao mi je izjavu, ja sam potpisao, i to je bilo sve.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zašto ste otišli sa njima u Prištinu/Prishtinë da date tu izjavu?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Pa, došli su po mene i ja sam otišao sa njima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pretpostavljam da ste imali izbor da li da odete sa njima ili ne. Zašto te odlučili da odete sa njima kako biste dali tu izjavu?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Stvarno ne znam šta da kažem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste sa bilo kojim članom vaše porodice razgovarali o tome da li treba da date izjavu ili ne, pre nego što ste otišli i to učinili?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne. Nije mi ostao niko iz porodice sa kim bih razgovarao o tome, osim žene.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li imate dedu?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da, ali ne živimo zajedno.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se on zove Mustafa?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je on razgovarao sa vama o izjavi koju ste dali Odbrani?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne. Nisam sa njim razgovarao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su neki članovi vaše porodice pristalice Ramusha Haradinaja?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da, svi smo njegove pristalice, uključujući i mene.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste razgovarali bilo sa kojim od članova vaše porodice koji podržavaju Ramusha Haradinaja o vašem odlasku u Hag da svedočite?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su vam oni rekli o vašem dolasku ovde da svedočite?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Mislili su da se šalim. Nisu mi verovali kada sam im rekao da ću doći ovde da svedočim.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vas je iko izložio nekom pritisku kako ne biste došli da svedočite, ili vam sugerisao da ne treba da svedočite?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je bilo ko pokušao da utiče na vas na bilo koji način, tako što vam je rekao šta treba da kažete kada ovde dođete?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne, nisam ni sa kim tamo o tome razgovarao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate da li je vaš deda, Mustafa, podneo izveštaj o nestalom licu, odnosno izveštaj o vašem ocu, Kemajlu Gashiju – Odeljenju za pravosuđe, Interpolu ili UNMIK-u u Prištini/Prishtinë?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Koliko ja znam, on je to prijavio Crvenom krstu. Tamo je radila moja nastavnica, i mislim da je on otišao i njoj to prijavio, posle čega je ona došla kod nas. Ne znam da li je to prijavio bilo kojoj drugoj organizaciji.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste vi ikada bili prisutni kada je vaš deda nekome prijavljivao smrt vašeg oca?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC RE - PITANJE: U petak vam je gospodin Emerson pročitao nekoliko delova iz izjave koju ste dali Odbrani Ramusha Haradinaja u septembru prošle godine. Šta ste mislili da vas on pita kada vam je pročitao te delove izjave u petak?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam. Nisam posvetio pažnju toj izjavi. On mi je samo pročitao, a meni se žurilo. Samo sam je potpisao, i to je bilo sve.

TUŽILAC RE - PITANJE: U petak, kada vam je gospodin Emerson, koji sedi levo od vas, pročitao velike delove te izjave – šta ste mislili da on radi, i šta ste mislili da vas on pita, kada vam je pročitao delove te izjave?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Na šta ste mislili da odgovarate kada vam je on čitao te delove?

ADVOKAT EMMERSON: Ulažem prigovor, časni Sude, na ovo pitanje, i na ovaj niz postavljenih pitanja. Transkript je jasan. Ako gospodin Re želi da pita svedoka o nekom konkretnom pitanju i odgovoru, to je druga stvar. Ali, pitanja koja sam mu postavio pre i nakon što sam mu pročitao delove te izjave, bila su jasna, i to su svi mogli da vide. Postaviti pitanje svedoku o tome šta je mislio kada je odgovarao na pročitane pasuse – neće proizvesti ništa korisno, pogotovo ako uzmemo u obzir neke od odgovora koje je svedok upravo dao.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, možda bi bilo jasnije kada biste se sa svedokom bavili konkretnim, a ne apstraktnim pitanjima. Možda biste to mogli da imate na umu. Nastavite, molim vas.

TUŽILAC RE - PITANJE: Na stranicama transkripta od 4882 i 4886, od petka posle podne, gospodin Emerson vam je čitao delove izjave, i posle tri i po stranice transkripta, kada je završio sa čitanjem tih delova izjave, rekao vam je – to je, zapravo, na stranici 4885. Izvinjavam se. Prekinuo je sa čitanjem na stranici 4885, i zatim je pomenuo vaš potpis. Poslednje pitanje koje vam je postavio je bilo sledeće: „Vi ste takođe potpisali i tu stranicu, gospodine Gashi. Da li je tačno da ste vi izostavili neke stvari u izjavi koju ste kao svedok dali Tužilaštvu, bez obzira da li je to bilo namerno, ili greškom?” Vi ste odgovorili: „Nenamerno.” Sada bih želeo da vas zamolim da pokušate da se setite koje ste to stvari izostavili iz izjave koju ste dali Tužilaštvu.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam, ne sećam se.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate da ste pogledali video snimak pre neki dan?

SUDIJA ORIE: Da li bismo mogli to malo detaljnije da ispitamo, gospodine Re? Mislim da bi bilo bolje kada bi se svedoku naveo neki konkretan primer. U jednoj izjavi, koju ste potpisali, postavljeno vam je pitanje da li je vaša sestra, Ganimete, bila vojnik OVK. Vi ste rekli da nije. U drugoj izjavi vam je postavljeno slično pitanje, ili ste vi izjavili da vaša sestra – dozvolite mi da vas precizno citiram. Rekli ste da je vaša sestra takođe bila u OVK, kao i vi. Znači, u jednoj izjavi ste izostavili to da vam je sestra bila u

OVK. U stvari, rekli ste da nije. U drugoj izjavi ste rekli da jeste. Da li se secajte zašto ste u jednom razgovoru rekli da ona nije bila pripadnik OVK, a u drugom da jeste?

SVEDOK GASHI: Ne znam u kojoj sam izjavi rekao da je ona bila u OVK.

SUDIJA ORIE: Ali, da li je to tačno ili nije?

SVEDOK GASHI: Nije. Moja sestra nije bila pripadnik OVK. Ona je boravila sa porodicom u Bućanu/Buqan. Nije nosila nikakvu uniformu.

SUDIJA ORIE: Ali, to što nije nosila uniformu ne znači automatski da nije bila pripadnik OVK. Bilo je pripadnika OVK koji nisu nosili uniforme. Pitanje nije bilo da li je ona nosila uniformu, već da li je bila pripadnik OVK.

SVEDOK GASHI: Ne.

SUDIJA ORIE: A da li je ikada obavljala ikakav posao za OVK, bez obzira što nije bila pripadnik?

SVEDOK GASHI: To ne znam. Ja nisam bio tamo sa njom. Ona je bila na jednom, a ja na drugom mestu.

SUDIJA ORIE: U drugoj izjavi koju ste dali, rekli ste da je obavljen razgovor i sa vašim ocem, i sa vama i sa Ganimete. Molim vas da se usredsredite na red u kom se kaže da je razgovor obavljen sa Ganimete, što se ne pojavljuje u prvoj izjavi. Da li je to nešto što ste izostavili u vašoj prvoj izjavi, ili?

ADVOKAT GUY-SMITH: Dozvolite mi, časni Sude. Ovde postoji više izjava, i nisam siguran da svedok zna konkretno o kojoj izjavi je reč. Zato sam i ustao, jer je svedok rekao da je dao više izjava, i -

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, mislim da je pitanje dovoljno jasno.

(Pretresno veće se savetuje)

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam bio zbunjen vašim pitanjima. Zato sam ustao.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, Pretresno veće smatra da je pitanje dovoljno jasno, čak i ako nisu navedeni datumi izjava. Gospodine Gashi –

ADVOKAT GUY-SMITH: Ali, postavlja se pitanje da li se vi bavite svedokovim pamćenjem, ili tačnošću onoga što je on rekao. Pošto ovo proizilazi iz konteksta da se svedok ne seća da je nešto rekao i toga da je propustio nešto da uključi u jednu od svojih izjava, nije jasno na koju vi izjavu mislite. Jedini razlog iz kog sam ja ustao je da bismo to razjasnili.

SUDIJA ORIE: Gospodine Gashi, bar u jednoj izjavi je zapisano, kada vam je postavljeno pitanje – ne, dozvolite mi da se izrazim drugačije. Ja sam vam već skrenuo pažnju na pitanje da li je vaša sestra Ganimete bila ili nije bila pripadnik OVK. Sada, u drugoj od dve izjave o kojima smo govorili, zapisano je, i vaš potpis je na dnu te stranice – dozvolite mi da vam to pročitam. „Moj otac Kemajl se kasnije takođe pridružio OVK, takođe u Baranu/Baran. On je odmah bio osumnjičen da je na neki način bio povezan sa srpskim MUP-om, i to je gotovo sigurno bilo zbog njegovog odnosa sa Nexhatom, za kog se smatralo da je srpski kolaborator. Sa njim je obavljen razgovor, kao i sa mnom i sa Ganimete.” To je izjava koju ste dali u septembru prošle godine. U izjavi koju ste dali mesec dana ranije, ne pominje se da je sa Ganimete obavljen razgovor.

SVEDOK GASHI: Ja mogu da govorim samo o sebi. U toj izjavi nisam pomenuo nikoga, ni Nexhata. Samo sam pomenuo jednu izjavu, koju sam dao Sultanu. Kada je reč o drugim izjavama, koje su dale druge osobe, među kojima i moja sestra, ja ne mogu da odgovoram na pitanja koja se odnose na te izjave.

SUDIJA ORIE: Ali, vi ste potpisali tu izjavu, i ona je data Pretresnom veću. Prema tome, ako vam ja pročitam deo te izjave, kao što je to učinio gospodin Emmerson prošlog petka, kada ste rekli da ste tu izjavu dali prema svom najboljem sećanju, ja bih vas onda zamolio da odgovorite i na ovo pitanje. Kada ste rekli da je razgovor obavljen sa vašim ocem, vama i Ganimete, da li je sa njom zaista obavljen razgovor?

SVEDOK GASHI: Sa mnom nije. Kada je reč o mom ocu i Ganimete, ne znam.

SUDIJA ORIE: Kada ste čuli kako vaš otac vrišti u susednoj prostoriji –

SVEDOK GASHI: Da.

SUDIJA ORIE: Da li je u tom trenutku sa vama vođen razgovor? Da li su vam tada postavljena pitanja?

SVEDOK GASHI: Ne. Ne znam kako da vam to objasnim. To je trajalo svega tri ili četiri minuta, i niko u tom trenutku nije vodio nikakav razgovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, izvolite nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: U petak vas je sudija Orie pitao nešto o izjavi koju vam je pročitao gospodine Emmerson. Vi ste sedeli ovde i rekli: „Najveći deo toga je istinit, ali neki delovi nisu.” Da li se sećate da vam je sudija postavio to pitanje, i da ste vi tako odgovorili?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako su stvari koje nisu istinite dospele u tu izjavu? Kako su se neistinite stvari našle u toj izjavi?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate da ste приметили da se u izjavi nalaze i neke stvari koje nisu istinite, kada su od vas tražili da je potpišete?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Već sam to rekao. Nisam obraćao puno pažnje na to što su mi čitali. On je to jednostavno pročitao, i ja sam to onda potpisao. Ne razumem engleski jezik i nisam dobio kopiju, i ne znam kako da odgovorim na pitanja o toj izjavi, kad ja nisam dobio kopiju te izjave.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, postoji još jedan prethodni odgovor u vezi sa kojim bih želeo da postavim jedno pitanje svedoku. Ranije ste rekli: „Meni je to pročitano, i ne znam da li je to bilo na turskom ili engleskom jeziku.”

SVEDOK GASHI: Da.

SUDIJA ORIE: Da li ste govorili o onome što je bilo na papiru, ili o jeziku na kom vam je izjava pročitana?

SVEDOK GASHI: Govorio sam o onome što je bilo na papiru.

SUDIJA ORIE: A na kom jeziku je ta izjava vama bila pročitana?

SVEDOK GASHI: Na albanskom jeziku.

SUDIJA ORIE: Znači, na vašem jeziku. Da, gospodine Emmerson?

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se. U vezi sa ovim poslednjim pitanjima gospodina Rea, i u vezi sa pitanjem i odgovorom na strani 16, red 25 –

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, molim bas. Da, 16, 25.

ADVOKAT EMMERSON: „Da li vas je on pitao da li želite da unesete neke izmene u izjavu? Ne znam, ne sećam se.” Ukoliko gospodin Re želi da ide tim putem, onda bi bilo fer da pita svedoka i o sedmoj strani izjave, na kojoj se, odmah iznad potpisa svedoka, nalazi pasus –

SUDIJA ORIE: Nemojte ga sada čitati, gospodine Emmerson, jer svedok naravno -

ADVOKAT EMMERSON: Da. Vidite taj pasus.

SUDIJA ORIE: Sada ste skrenuli pažnju na taj deo izjave. Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Još jednom, da bi stvari bile jasne – u vezi sa odgovorom na strani 24, red 15 - da li možemo da saznamo ko je „on” koga svedok tu pominje? Hteo bih da nam bude jasno o kome svedok govori svaki put kada se bavi time.

SUDIJA ORIE: Nije mi to jasno, gospodine Guy-Smith. Mislim da je svedok rekao da su sa njim razgovarale dve osobe, i da se onda jedna osoba vratila. Ne znam da li to može da se razume na neki drugi način. U stvari, postaviću jedno pitanje u vezi sa tim. Gospodine Gashi, rekli ste da vam je izjava pročitana, i, ukoliko sam dobro shvatio, da vam je izjavu pročitala jedna osoba, kada se kasnije vratila da vas vidi, i da ste vi zatim potpisali izjavu. Sada govorim o drugoj izjavi, znači ne o onoj izjavi koju ste dali Sultanu, već o izjavi koju ste dali tom drugom gospodinu. Da li je osoba koja se vratila i pročitala vam izjava bila jedna od dve osobe koje su ranije došle kod vas da bi razgovarale sa vama?

SVEDOK GASHI: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite, želim samo da bude apsolutno jasno šta je moj stav u vezi sa pitanjem koje sam pokrenuo malo pre o stranici 7, kako bi to bilo jasno i u zapisniku. Patus na vrhu te strane je na albanskom jeziku, i on je preveden. Svedok je potpisao obe verzije.

SUDIJA ORIE: Da, ali one nisu iste, kao što ste možda i primetili. Postoje razlike.

ADVOKAT EMMERSON: Mislite razlike između onoga što je pri dnu i onoga što je pri vrhu?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Između verzije na albanskom i verzije na engleskom jeziku?

SUDIJA ORIE: Da. Evo, na primer, ne znam da li vidite broj 8. Pretpostavljam da je to referenca -

ADVOKAT EMMERSON: Da, upravo to. Brojevi strana. Mislim da možemo da napravimo bukvalan prevod gornjeg pasusa, ali on je očigledno na albanskom jeziku.

SUDIJA ORIE: Ne, to je sasvim jasno, odnosno bar je meni jasno, i zato sam vas i zamolio da to ne pročitate. Pretpostavljam da je gospodin Re saslušao ovo što ste rekli. Druga stvar je da li je trebalo sada da intervenišete, ili da to istražite u daljem ispitivanju svedoka. U svakom slučaju, gospodine Re, primetili ste da vam je gospodin Emmerson skrenuo pažnju na sedmu stranu izjave, a posebno na potvrde koje se tu nalaze. Nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Malo pre, sam vas pitao nešto u vezi sa stranom 20, red 1. Tu vam je sudija Orije pročitao pitanje koje vam je postavio gospodin Emmerson o tome da li je tačno da postoje neke stvari koje ste vi izostavili iz izjave koju ste dali Tužilaštvu, bilo namerno, bilo greškom. Vi ste odgovorili: „Nenamerno.” Rekli ste da ne možete da

se setite koje delove ste izostavili, i zatim je sudija pitao da li bi to mogao detaljnije da istraži sa vama. Želim sada da vam dam kopiju vaše izjave na albanskom jeziku. Pročitajte sada, molim vas, tu izjavu, i recite Sudu da li se sećate nečega što ste izostavili iz te izjave.

TUŽILAC RE: Pokazujem svedoku albansku verziju njegove izjave iz avgusta 2006. godine.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pročitajte, molim vas, tu izjavu. Prvo nam recite da li možete da je pročitate?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Mogu da je pročitam, ali ne znam, već je prošlo godinu dana, ne znam šta se dogodilo u međuvremenu. Dao sam ovu izjavu pre godinu dana.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pročitajte je, molim vas, i zatim, ako se setite nečega što nije u izjavi, a trebalo bi da bude, recite Pretresnom veću šta je to.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, ovo je izjava od 32 paragrafa. Svedok možda ne može odmah da pročita sve to. Pretresno veće predlaže sledeće. Napravićemo sada pauzu i zatražićemo od svedoka da pročita albansku verziju te izjave tokom pauze. Tako će on tokom pauze imati priliku da ukaže na stvari za koje misli da je tada trebalo da ih kaže, a koje se ne nalazi u ovoj izjavi. Vi ćete imati još pet do 10 minuta za vaše ispitivanje, a Odbrana će zatim imati priliku da dalje ispita svedoka, ukoliko bude bilo potrebe za tim. Molim vas da skinete slušalice. Da, gospodine Emmerson?

ADVOKAT EMMERSON: Mi smo, naravno, u vašim rukama u vezi sa tim da li mislite da je ovo što gospodin Re predlaže ispravno ili ne, ali mislim da je sasvim očigledno da je ovaj svedok dao nekonzistentne izjave. Sada se od svedoka traži da pročita jednu izjavu, iako je on već naknadno dao drugu izjavu, koju je potpisao, i u kojoj kaže da je neke stvari izostavio iz prve izjave, i da je u drugu izjavu uključio više stvari koje se ne nalaze u prvoj izjavi, koju je on prvo potvrdio, a zatim opovrgao, i to pod zakletvom. Ne znam da li će biti od velike pomoći da on sada za zapisnik kaže da li postoji nešto što je trebalo da kaže u prvoj izjavi. Mislim da smo sada došli u situaciju koja pomalo liči na farsu i pokušaj da se poboljša kredibilitet svedoka čija je sposobnost da pruži pouzdano svedočanstvo očigledno dostigla tačku u kojoj ovakva pitanja nisu od pomoći.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja se pridružujem tome.

SUDIJA ORIE: Vi se pridružujete. I vi takođe, gospodine Harvey. Iz činjenice je da je Pretresno veće odobrilo ograničeno vreme za ovu stvar, koje treba da bude iskorišćeno na najbolji mogući način, a ne za sedenje i čekanje u sudnici - možete da budete sigurni da je Pretresno veće, iako je udovoljilo ovom zahtevu, pažljivo razmotrilo pitanje koliko je sve ovo korisno. Gospodine Gashi, molim vas da sada pročitate izjavu koja vam je data, a to

je izjava na vašem jeziku. Gospodine Re, imajući u vidu ograničeno vreme, da li želite da svedok pročita neke konkretne delove? Možda želite da počne na nekom određenom mestu?

TUŽILAC RE: Glavne stvari su od paragrafa 15 do paragrafa 30.

SUDIJA ORIE: Dobro. Pročitajte, molim vas, izjavu od 15. paragrafa do kraja. Ako budete imali još vremena, možete, naravno, da pročitate i prve paragrafe, ali vam sada nalažem da počnete da čitate od 15. paragrafa na dalje. Onda, posle pauze, možete da nam kažete da li sada, pošto ste ponovo pročitali svoju izjavu, smatrate da je nešto možda trebalo tada da kažete i dodate. To, dakle, želimo da vi uradite. Da li me razumete?

SVEDOK GASHI: Da.

SUDIJA ORIE: U redu. Idemo sada na pauzu, i nastavljamo sa radom u 15:55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Gashi, da li ste imali priliku da pročitate izjavu?

SVEDOK GASHI: Da.

SUDIJA ORIE: Da li ste pročitali izjavu u celini, ili samo od 15. paragrafa?

SVEDOK GASHI: Od 15. do 32. paragrafa.

SUDIJA ORIE: Da li vam sada nešto spontano pada na pamet, i da li sada možete da kažete da ste izostavili nešto za šta mislite da je tada trebalo da kažete? Da li postoji nešto te vrste, na šta biste želeli da skrenete našu pažnju? Izvolite.

SVEDOK GASHI: Ne.

SUDIJA ORIE: Dobro, onda, gospodine Re, mislim da sam rekao da imate pet do 10 minuta. Da kažemo osam?

TUŽILAC RE: Mislim da mi ne treba čak ni osam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kažete da nema ničega na šta biste želeli da skrenete našu pažnju. Da li se možda sećate nečega što se ne nalazi u izjavi, a trebalo bi?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate video snimka koji smo vam pokazali u sudnici? Samo nam recite da li se vaš otac vidi na tom video snimku?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Nije se baš dobro moglo videti.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate da li je na tom video snimku mogao da se vidi vaš otac? Da li je on bio tamo? Da li ste ga videli?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, vi ste sada postavili svedoku dva pitanja, a pošto je on odgovorio sa „ne”, nije sasvim jasno na koje pitanje se to „ne” odnosi. Koliko sam ja shvatio, vi niste svog oca videli na tom video snimku. Iako ga niste videli na tom video snimku, da li je on bio tamo?

SVEDOK GASHI: Ne znam.

SUDIJA ORIE: Hvala. Nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li na tom video snimku može da se vidi zgrada u kojoj se nalazila Meteova kancelarija, gde ste čuli vašeg oca kako vrišti?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine Re. Gospodine Emmerson, vi ćete biti prvi.

ADVOKAT EMMERSON: Ukoliko mi dozvolite, ja imam samo jedan kratak niz dodatnih pitanja. Molim da prvo pogledamo na ekranu dokazni predmet D92, stranu 7.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala. Uvećajte taj deo nešto niže, dole.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Gashi, da li jasno vidite ekran pred sobom?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li vidite svoj potpis, prvi od dva potpisa na ekranu?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ovo nije moj potpis.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Gashi, pogledajte dno strane. Vi ste rekli da je ovo vaš potpis.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da, ovaj ovde, sa leve strane.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, vi se slažete da to jeste vaš potpis?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A drugi potpis je potpis osobe koja vam je čitala izjavu?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Molim da sada ponovo pomerimo prikaz ka gore, na potpis koji smo gledali.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, ovaj prvi potpis na ekranu – vi ste se tu potpisali, gospodine Gashi, zar ne?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, ovo jeste vaš potpis? Slažete se sa tim?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zašto ste nam onda malo pre rekli da nije?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Mislio sam da nije, a onda sam video tačku na kraju.

ADVOKAT EMMERSON: Evo, pogledaćemo šta tu piše u albanskoj verziji. Molim vas vratite se na vrh strane. Hvala. Zaustavite se tu za trenutak.

ADVOKAT EMMERSON: Ja sada neću od vas tražiti da za zapisnik pročitate sve to što piše na albanskom jeziku, osim ukoliko Pretresno veće to ne zatraži. Možemo to da uradimo u delovima. Molim vas da pročitate drugi paragraf na ovoj strani u sebi. Pročitajte ga, i budite sigurni da ste ga shvatili. Da li razumete taj paragraf?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li tu piše da u potpunosti razumete izjavu koju ste dali i da je ona istinita, prema vašem najboljem saznanju i sećanju? Da li to piše u tom paragrafu?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I da izjavu dajete dobrovoljno?
SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pročitajte sledeći paragraf. Treći odozgo, u sebi, molim vas.

TUŽILAC RE: Možda bi bilo od pomoći ako bi to svedok to pročitao glasno. Možda bismo tako nešto razjasnili.

ADVOKAT EMMERSON: Nemam ništa protiv toga.

SUDIJA ORIE: Dobro, onda neka počne od prvog paragrafa.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Gashi, molim vas, počnite sada ponovo od vrha tog teksta, i polako pročitajte glasno prvi paragraf.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Pročitao sam ovu izjavu. Ova izjava sadrži osam stranica, i pročitana mi je na albanskom jeziku.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Sada pročitajte drugi paragraf.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: U potpunosti sam razumeo ovu izjavu, i ona je tačna, prema mom najboljem saznanju i sećanju. Ovu izjavu sam dao dobrovoljno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Sada treći paragraf.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Rečeno mi je da mogu da poboljšam, promenim ili dodam ovoj izjavi sve što želim.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, poslednji paragraf.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Poznato mi je da ova izjava može biti korišćena u sudskom postupku pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju i da mogu biti pozvan da svedočim u predmetima protiv ljudi odgovornim za kršenje međunarodnog prava na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, na kraju, red pored vašeg potpisa. Pročitajte nam šta tu piše, molim vas.

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Potpis osobe koja je dala izjavu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi ste sada imali priliku da izvan sudnice, pre nekih dvadesetak minuta, pročitate svoju izjavu Tužilaštvu, i mislim da ste nam rekli da ste je pročitali od paragrafa 15 do paragrafa 32. Da li je to tačno?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Da, do 32.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Nemate teškoća sa čitanjem teksta na albanskom jeziku koji se sada nalazi pred vama?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Pa, malo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali ste tamo potpisali, gospodine Gashi. Da li možemo da pretpostavimo da ste vi pročitali albansku verziju te izjave pre nego što ste je potpisali?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith?

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Gospodine Gashi, kada ste razgovarali sa gospodinom Sultanom, da li vas je on snimao na audio ili video traku kada ste mu davali tu izjavu?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li ste možda videli neki magnetofon dok je Gospodin Sultan razgovarao sa vama, kada ste mu dali tu izjavu?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Koliko ja znam, ne.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li ste videli da se koristi neka kamera dok ste davali izjavu gospodinu Sultanu?

SVEDOK GASHI - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Nemam pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Gashi, ovim je vaše svedočenje pred ovim Sudom završeno. Hvala vam što ste došli da svedočite u Hag, i zato što ste odgovorili na sva pitanja koja su vam postavile strane i Pretresno veće. Molim sudskog poslužitelja da izvede svedoka iz sudnice, ali prvo želim da vam poželim srećan put kući.

SVEDOK GASHI: Hvala.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretar, da li je ostalo još nekih dokaznih predmeta u vezi sa ovim svedokom? Mislim da još uvek nismo dodelili broj dokumentima koje smo danas primili.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Hajde sada da pokušamo da rešimo pitanje dokaznih predmeta. Ja na svom spisku imam još P325, a to je fotografija, i P326, što je serija od 4937 fotografija zgrade škole. Da li ima prigovora?

ADVOKAT EMMERSON: Ne.

SUDIJA ORIE: Dobro, u redu. Onda su P325 i P326 uvršteni u spis. Posle toga imamo D91. Brojevi ne prate hronološki redosled. To je izjava svedokove sestre. Zatim D92, izjava iz septembra 2006. godine koju je svedok dao istražitelju Odbrane, i D96, a to su dva dokumenta iz Kancelarije za forenzičku analizu Odeljenja za pravosuđe i formular za identifikaciju žrtve za oca svedoka. Da li ima prigovora?

TUŽILAC RE: Svakako ne u vezi sa dokaznim predmet D92, niti u vezi sa formularom za nestale osobe.

SUDIJA ORIE: Da, to je D96. Onda ostaje D91.

TUŽILAC RE: D91 je izjava sestre svedoka. Ona nije ovde, ona nije svedok. Jedan paragraf te izjave je pročitao svedoku, i trebalo bi, zapravo, ostati na tome.

SUDIJA ORIE: Vi želite da kažete da, ukoliko cela izjava uđe u spis, neće biti mogućnosti da Tužilaštvo unakrsno ispita svedoka. Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Situacija je ovakva. Ovaj svedok je izjavio da mu je sestra rekla da je videla oca živog dve nedelje nakon što je poslednji put viđen u kasarni. Obe strane i Pretresno veće su ispitivali svedoka o osnovu za njegov zaključak da se za događaj koji mu je sestra ispričala sa sigurnošću može utvrditi da se dogodio posle, a ne pre nego što je on video, odnosno čuo svog oca kako vrišti u kasarni. Pored toga, on je dao izjavu Odbrani kako je video svog oca da pere sudove u kuhinji. I u izjavi njegove sestre stoji da joj je on to tada rekao. Prema tome, mi smatramo da je ovo stvarni dokaz koji Pretresno veće može da razmotri. Ja, naravno, znam da je težina koju treba pridati tim delovima iz izjave svedoka manja nego kada bi ona bila ovde, i kada bi o tome mogla da bude unakrsno ispitana. Ali, iskaz iz druge ruke o tome šta je ona njemu rekla se već nalazi u spisu. Prema tome, sada smo u situaciji da imamo osnovu za tu izjavu iz druge ruke, koja je sadržana u izjavi koja je data Tužilaštvu. Zato mi smatramo da bi ovo trebalo da bude uvršteno u spis i da se nađe pred Pretresnim većem.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li želite nešto da dodate? Na kraju, vi tu ili ulažete prigovor, ili ne. Pretresno veće neće nužno odlučiti da to uvrsti ukoliko ne bude prigovora, ali je verovatnije da hoće. Da li ima prigovora?

TUŽILAC RE: U ovom trenutku, da.

SUDIJA ORIE: U redu, onda će Pretresno veće doneti odluku o tome. Da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽILAC RE: Postoji i izjava samog svedoka od 4. avgusta 2006. godine, koja nije bila stavljena na spisak dokaznih predmeta na isti način kao i D92, ali svedok je pročitao

verziju na albanskom jeziku, i Pretresno veće je to videlo, i zato sada tražim da se ona uvrsti, mada -

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Na istoj osnovi kao i izjava njegove sestre. Ja nemam prigovor da se i ta izjava uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda treba da dobije broj. To je albanska verzija izjave iz avgusta 2006. godine, koja još uvek nije uvedena u spis. Da li imate broj pod 92 ter?

TUŽILAC RE: Ne, ali gospodin Guy-Smith može to da dobije u elektronskoj sudnici za nekih pola sata.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospođo sekretar -

ADVOKAT EMMERSON: Ja mislim da mi to veći imamo u sistemu, pa mogu da vam dam broj za jedan trenutak.

TUŽILAC RE: Trebalo bi da imamo i albansku verziju jer je svedok čitao na albanskom. Obe bi trebalo da budu uvrštene.

ADVOKAT EMMERSON: Svakako izjava Tužilaštvu na engleskom jeziku. To je potpisana izjava, i mislim da je to original, dokument Odbrane 1D410001, osim ako ne grešim.

SUDIJA ORIE: U redu. Ukoliko ovaj dokument bude usvojen u spis, treba da bude uvršten na dva jezika, jer je svedok čitao sa jedne od verzija, a mi smo to čitali u verziji na engleskom jeziku. Gospođo sekretar, iako ovaj dokument potiče od Odbrane, to je dokument koji na usvajanje predlaže Tužilaštvo. To će biti P...?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet P327, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Usvaja se u spis u odsustvu prigovora. Da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽILAC RE: Da, sledeći svedok je gospodin Jakup Krasniqi, koga će ispitivati gospodin Kearney, uz pomoć gospodina Gosnella. Molim za dopuštenje časnog Suda da se ja i gospodin Schweiger udaljimo?

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, pre nego što pozovemo sledećeg svedoka, da li mogu da odgovorim na zahtev za zaštitnim merama za svedoka 6?

SUDIJA ORIE: Ja sam nezvaničnu dobio informaciju da nije bilo prigovora na dodeljivanje zaštitnih mera, a sada to treba da uđe i u zapisnik. To je prvo, a drugo,

Obrana je podnela zahtev da pismenim podnescima odgovori na argumente Tužilaštva u vezi sa dokaznim predmetima svedoka Zyrapija, i mi odobravamo taj zahtev, iako ne očekujemo da ćete to veoma opširno to obrazlagati.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, da li sam dobro shvatio da Tužilaštvo traži da se u spis prema Pravilu 92 ter usvoji izjava od 23. i 24. maja 2007. godine?

TUŽILAC KEARNEY: Tako je, a takođe i transkript svedočenja ovog svedoka u predmetu Limaj iz 2005. godine.

SUDIJA ORIE: Da, tu će možda doći do određene zbrke, pošto se uz izjavu pojavljuje dosta aneksa, pa mi nije jasno da li vi želite da se usvoje i aneksi? Aneks 12 je takođe bio i deo vašeg zahteva po Pravilu 92 ter, i zato tu ima određene zbrke. Možda da ipak prvo počnemo sa svedokom.

(svedok je pristupio Sudu)

svedok: Jakup Krasniqi

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, da li me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Pre nego što počnete sa svojim svedočenjem, Pravilnik o postupku i dokazima nalaže da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Sada će vam poslužitelj uručiti tekst te izjave, i ja vas molim da date tu svečanu izjavu.

SVEDOK KRASNIQI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i samo istinu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Krasniqi. Izvolite, sedite. Gospodine Krasniqi, prvo će vam pitanja postavljati gospodin Kearney, koji zastupa Tužilaštvo. Izvolite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala, časni Sude, i hvala članovima Pretresnog veća.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC KEARNEY

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, dobar dan.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Molim vas recite za zapisnik svoje ime i prezime.
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja se zovem Jakup Krasniqi.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Molim vas recite nam datum svog rođenja.
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Rođen sam 1. januara 1951. godine.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gde ste rođeni?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Rođen sam u selu Negrovci/Negrovc.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li ste prošle nedelje, 23. i 24. maja, dali izjavu Tužilaštvu ovde u Hagu?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Nakon te izjave, da li vam je uručena verzija na albanskom jeziku te izjave, kako biste je pregledali i utvrdili da li je tačna?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, pročitao sam je, i posle toga sam je potpisao.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Pored tog dokumenta, da li ste takođe pregledali i niz aneksa priključenim tom dokumentu?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste dali svoje komentare u vezi sa tim dodacima koji su bili priključeni vašoj izjavi, koju ste potpisali?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, dao sam neke kratke napomene.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, uz vaše dopuštenje...

(Pretnesno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Nastavite molim vas, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Uz vaše dopuštenje, časni Sude, ja bih sada hteo da pokažem svedoku dokazni predmet broj 1346 pod 65 ter.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li vidite taj dokument, naslovnu stranicu, pred sobom?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, vidim.

TUŽILAC KEARNEY: Molim da pogledamo dno stranice, gde se nalazi deo sa potpisima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li prepoznajete svoj potpis na tom dokumentu?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je moj potpis.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Sada bih želeo da vas pitam da li ova izjava odgovara onome što biste danas pred Sudom rekli kada bi vam se postavila ista pitanja koja su vam postavljena kada ste davali tu izjavu prošle nedelje?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ono što sam već izjavio u svojoj izjavi ću reći i ovde.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, molim da se ovaj dokument sada usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: U redu. To će biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet P328, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Pošto Odbrana nema prigovor, dokazni predmet P328 će biti uvršten u spis.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja nemam prigovor, ali želim da pomenem nešto. U izjavi nema nikakvih naznaka o tome koja pitanja su bila postavljena, tako da o tome imamo samo pretpostavke, ali inače nemam prigovora na tu izjavu.

SUDIJA ORIE: Hvala. Nastavite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, u toj izjavi, u paragrafu 9, vi takođe kažete i da ste govorili istinu tokom svedočenja u predmetu Limaj, u Hagu, 2005. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Postavljeno vam pitanje da li biste dali iste odgovore, ako biste ponovo bili upitani o istim stvarima kao i u toku vašeg svedočenja u predmetu Limaj. Da li je to takođe tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, molim da se ovaj dokument usvoji u spis, i želim samo da kažem Pretresnom veću da sam već pitao Odbranu prošle nedelje da li imaju nešto protiv toga da se to usvoji, i, koliko sam shvatio, oni nisu imali ništa protiv toga. Prema tome, ja to sada podnosim na uvrštavanje.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, a sada govorim samo u ime gospodina Haradinaja – ja nemam ništa protiv toga da se transkript usvoji, međutim, kao što će se to jasno videti, unakrsno ispitivanje u tom predmetu se ticalo pitanja koja su bila bitna u tom predmetu. Iako smo zahvalni Tužilaštvu zato što je skratilo glavno ispitivanje, nadam se, časni Sude, da ćete imati u vidu da su razmere dokaza iz glavnog i unakrsnog ispitivanja izmenjene tim procesom, jer postoje pitanja koja ja treba da istražim, a o kojima očigledno nije bilo reči u predmetu Limaj. Drugim rečima, gospodin Kearney je bio ljubazan i naznačio je da mu neće biti potrebno više od sat vremena za glavno -

SUDIJA ORIE: Da, naravno. Ne treba ponavljati da transkript svedočenja u predmetu Limaj ne treba da skrati vreme koje je odobreno Tužilaštvu.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, pretpostavljam da će stranica transkripta iz predmeta Limaj uskoro biti uvedene u elektronsku sudnicu. Ja imam stranice od 3285 do 3493. Što se tiče dokaznih predmeta o kojima je bilo reči u toku svedočenja u predmetu Limaj, da li je vaš stav isti? Nemate prigovor, gospodine Emmerson?

ADVOKAT EMMERSON: Nemam. Mislim da je Pretresno veće svesno da su dokazni predmeti koji priključeni izjavi pod 92 ter u velikoj meri zapravo duplikati dokaznih predmeta koji su već bili izvedeni u predmetu Limaj.

SUDIJA ORIE: Da, prema tome, ja predlažem, gospodine Kearney, da vi pogledate dodatke izjava i svedočenja iz predmeta Limaj, odnosno ovih 19 dokumenata koji su priloženi uz izjavu, i da utvrdite da li ima nekih duplikata, i da zatim napravite konačnu listu, kako bismo na kraju, imali samo tri stvari. Prvo, transkript, drugo, izjavu svedoka od 23. i 24. maja ove godine, i zatim priloge, za oba ili samo za jedan od ovih dokumenata.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim, ako se ne varam, časni Sude, da svi dodaci uz izjavu po 92 ter - sada vidim da sam pogrešio.

SUDIJA ORIE: Da, i ja tako mislim. Izvolite, nastavite gospodine Kearney. Dobićemo konačni spisak od gospodina Kearneya.

TUŽILAC KEARNEY: Časi Sude, kao što je moj kolega već napomenuo, ja nameravam da ovog svedoka u toku današnjeg glavnog ispitivanja ispitujem vrlo kratko.

TUŽILAC KEARNEY: Gospodine Krasniqi, hteo bih da porazgovaramo o četiri oblasti. Prvo, činjenične, osnove saopštenja OVK, sa posebnim naglaskom na zonu Dukadžin/Dukagjin. Drugo, vojne operacije koje je OVK vršila tokom 1997. i početkom 1998. godine. Treće, disciplinski postupak za vojnike OVK. I, na kraju, postupak u vezi sa naređivanjem pogubljenja kolaboratora, opet, uz naglasak na zonu Dukadžin/Dukagjin. Prema tome, gospodine Krasniqi, to su oblasti o kojima ću vam danas postavljati pitanja. Prvo pitanje se odnosi na činjeničnu osnovu saopštenja i izjava navedenim u aneksima priključenim vašoj izjavi od prošle nedelje. Ono što želim da vas pitam je sledeće: odakle su poticali ti operativni detalji koji su iznošeni? Kada ste o njima govorili u saopštenjima ili intervjuima o operacijama OVK u pod-zonama, odakle su poticale te informacije?

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite, časni Sude, izvinjavam se što ovako brzo prekidam. Obzirom na svedočenje ovog svedoka u predmetu Limaj, meni se čini, uz dužno poštovanje, da postoji pitanje koje treba da prethodi postavljenom pitanju, a to je

pitanje o tome u kojoj meri je ovaj svedok bio autor operativnih detalja u saopštenjima o vojnim operacijama. To pitanje sadrži pretpostavku koja, mislim, ne proizilazi iz zapisnika predmeta Limaj - da je ovaj svedok lično bio autor onih delova tih saopštenja koji su se odnosili na vojne aktivnosti.

TUŽILAC KEARNEY: Uz dužno poštovanje, ja se ne slažem sa svojim uvažanim kolegom. Iz transkripta i iz njegove izjave pod 92 ter je sasvim jasno da je ovaj svedok bio član Glavnog štaba kada su ova saopštenja za štampu izdavana. On je svakako u stanju da govori o tome na koji način su pripremana ta saopštenja, i odakle su informacije na kojima su bila zasnovana poticale. Ja mogu da počnem od konkretnih primera i da provedem svedoka kroz njih, ukoliko će to biti od pomoći.

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite, želim samo da pojasnim nešto. Ja nemam prigovor da se od ovog svedoka traži da svedoči o metodologiji.

SUDIJA ORIE: Shvatam da mislite da je autorstvo saopštenja ubačeno tamo gde ne treba da bude, ali nisam siguran da se ono što je gospodin Kearney rekao odnosi na autorstvo. Mislim da je on, kada je govorio o saopštenjima i izveštajima, govorio o izvorima informacija, bez obzira na to da li je svedok bio autor tih saopštenja ili ne. Svedok je mogao da vidi i šta drugi rade. Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Ja samo želim da kažem da ne treba automatski pretpostaviti da je ovaj gospodin u svim relevantnim trenucima bio član Glavnog štaba i imao te odgovornosti. Jednostavno nisam želeo da to promakne.

SUDIJA ORIE: Da. Nastavite, gospodine Kearney, kao i do sada. Pretpostavljam da ste primetili signale koji su vam upućeni. Nastavite, i zamolio da pokušate da ne intervenišete prerano.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, hteo sam da vam postavim isto pitanje. Da li se sećate mog pitanja?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Sada govorimo uopšteno. Govorićemo o konkretnim detaljima pojedinačnih saopštenja a koji trenutak, ali sada govorimo samo uopšteno. Kada bi Glavni štab OVK izdao neko saopštenje u vezi sa operativnim aktivnostima u pod-zonama, odakle bi Glavni štab dobijao te podatke, koji bi zatim ulazili u ta saopštenja? Da li možete to da nam kažete?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Mislim da sam u svojoj izjavi u predmetu Limaj već to objasnio. Međutim, mogu to ponovo da uradim., U to vreme, ja sam rekao da je politički proces i politička odgovornost bila odvojena od operativnih pitanja. Organizacija je bila dosta ograničena. Saopštenja Glavnog štaba OVK su izdavale operativne jedinice, i ona su bila objavljivana u ime Glavnog štaba. U vreme kada su

saopštenja bila pisana ili sastavljena, ja nisam bio zadužen za to, i nisam učestvovao u pripremi tih saopštenja, niti u donošenju odluka o tome da li ona treba da budu objavljena ili ne. Mi smo se uglavnom bavili političkim izjavama Glavnog štaba OVK, u kojima smo iznosili politiku Glavnog štaba i OVK. Drugim rečima, saopštenja za štampu su se uglavnom odnosila na operativno krilo vojske, a u to vreme, ta vojska je bila više gerilska, nego moderna, organizovana vojska.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Možda bismo sada mogli da pređemo na konkretne primere.

TUŽILAC KEARNEY: Molim da sada pogledamo dokazni predmet 65 ter 1346. To je dodatak broj 5 uz izjavu 92 ter. Koristiću prvu stranicu verzije na engleskom jeziku.

ADVOKAT EMMERSON: Da bismo uštedeli na vremenu –

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Sada imate reč.

ADVOKAT EMMERSON: Ja znam da gospodin Kearney ima odštampanu zbirku ovih dodataka izjave svedoka. Obzirom na to da postoji više dokumenata koje treba da pogledamo, ja nemam ništa protiv toga da se svedoku ti dokumenti daju u odštampanoj verziji, kako bi moglo da se nastavi sa ispitivanjem dok se ti dokumenti učitavaju u elektronskoj sudnici.

TUŽILAC KEARNEY: To je tačno. Ja sam doneo za svedoka i verziju ovih dodataka na albanskom jeziku, kako bismo uštedeli na vremenu. Uz dopuštenje Suda, ja bih hteo da mu to dam da pogleda.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora Odbrane, tako da Pretresno veće to prihvata. Molim da sada to date svedoku, i molim vas da pripremite sadržaj toga što ćete pokazati svedoku, kako bismo kasnije mogli da dodelimo broj tim dodacima, a znamo da je sada svedoku predočen aneks broj 5.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala. Moj referent za predmet mi kaže da su u dokaznom predmetu 65 ter to stranice 24 i 25, ako je to od pomoći.

SUDIJA ORIE: Da. Gospođo sekretar.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, molim vas pogledajte dodatak broj 5 u toj fascikli. Da li ste pronašli to?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Oprostite, naočari su mi ostale u čekaonici i ne vidim jasno tu stranicu.

SUDIJA ORIE: Molim da neko donese naočare gospodina Krasniqija. Gospođo poslužitelj, zahvaljujem se na pomoći.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, pošto se radi o jednoj kratkoj rečenici, možda bih mogao to da pročitam svedoku?

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, to je otprilike na donjoj trećini dokumenta, za one koji to čitaju na engleskom jeziku. Ja ću citirati jednu rečenicu iz tog dokumenta, koji je bio objavljen u prištinskom listu *Bujku*. „27. novembra, napadnuta je policijska stanica u Rzniću/Rzniq. Srpski policajac Dragan Davidović je ubijen, a dva policajca su ranjena.” Gospodine Krasniqi, da li se to podudara, iako ne možete sada da pročitate taj dokument bez naočara, ali da li se to poklapa sa vašim sećanjem o tome događaju?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Akcije koje su izvršili pripadnici OVK su opisane u tom saopštenju, i, naravno, ja sam to saopštenje pročitao kasnije.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: To je saopštenje broj 40, koje je objavljeno u decembru 1997. godine. Da li znate ko ga je sastavio?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, ne znam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je to bio neko iz Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U izjavi koju sam dao u toku predmeta Limaj, a isto tako i u izjavi koju sam dao pre nekoliko dana, već sam objasnio da je Glavni štab bio razmešten na više lokacija. Na Kosovu se nalazio ograničen broj članova Glavnog štaba, i oni su radili ilegalno, dok je drugi deo štaba bio u Albaniji i u nekim evropskim zemljama.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala, gospodine Krasniqi, na tom odgovoru, ali moje pitanje je jednostavnije od toga. Da li znate ko je sastavio taj dokument?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Već sam vam rekao da ne znam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je ovo saopštenje, ili slična saopštenja, koja su označena brojevima, a danas će ih biti nekoliko – dakle, ovo saopštenje, broj 40, da li ga je neko iz Glavnog štaba poslao u prištinski list *Bujku*, ili je to uradio neko iz operativne zone?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Saopštenje je mogla da pošalje osoba koja je u to vreme bila zadužena za slanje saopštenja novinama *Bujku* ili neki drugim novinama ili medijima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ko je bila osoba zadužena za slanje tih saopštenja *Bujku*?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne znam ko je u to vreme bio zadužen za to. Ja sam u to vreme delovao tajno, tako da ja nisam mogao da komuniciram sa masovnim medijima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, možda će vam osvežiti sećanje ako vam pročitam rečenicu iz izjave koju ste dali Tužilaštvu prošle nedelje. To je izjava koja se tiče dodatka 5. Citiraću: „U izveštaju se pominje saopštenje OVK broj 40. Sadržaj ovog članka je tačan odraz tog saopštenja, koje je izdao Glavni štab OVK.”

Gospodine Krasniqi, da li ste dali tu izjavu Tužilaštvu prošle nedelje?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, rekao sam da sadržaj potekao od Glavnog štaba, odnosno da Glavni štab nije uložio prigovor na sadržaj tog saopštenja i da ga je prihvatio. To sam takođe rekao i u predmetu Limaj.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, u svojoj izjavi od prošle nedelje, a upućujem Pretresno veće i svoje kolege na poslednji deo rečenice u dodatku 5 – vi kažete: „Ovo je saopštenje, u obliku u kom ga je izdao Glavni štab OVK.” Da li je Glavni štab izdao to saopštenje ili ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Već sam to ranije rekao, a ponoviću to i danas. To sam u vezi Glavnog štaba rekao i u predmetu Limaj, i mislim da nema nikakve razlike između onoga što sam rekao tada i ovoga što kažem sada.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine, u ovom istom saopštenju broj 40, u dodatku 5, a mislim da vi to sada imate pred sobom, pominju se informacije, zar ne, koje dolaze iz različitih operativnih zona. Naime, tu je zastupljena zona 1, zona Dukadin/Dukagjin. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Sve informacije u saopštenjima dolaze od OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala vam za taj odgovor, ali ja vas pitam da li je uloga Glavnog štaba bila i to da prikupili operativne podatke iz različitih pod-zona, stavi ih u saopštenja, i da zatim ta saopštenja prosledi medijima?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pitanje koje vi postavljate podrazumeva da je Glavni štab postojao i radio u nekim udobnim prostorijama i da je funkcionisao u normalnim uslovima. Međutim, Glavni štab je delovao tajno, i bilo je teško organizovati sistematski rad koji vi ovde opisujete. Uslovi su bili veoma teški veoma ograničeni, i ovaj materijal je bio propagandni materijal, kojim se podizao moral građana. Naravno, OVK je bila daleko od prave, organizovane vojske, a posebno u periodu o kom ovde govorimo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Nakon što ste postali portparol OVK, da li ste imali redovne kontakte sa štampom?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja sam postao portparol OVK u junu 1998. godine. Tada sam zvanično počeo da radim na toj funkciji. U to vreme smo komunicirali sa štampom, ili, da se izrazim bolje, domaći i međunarodni mediji su bili zainteresovani da dobiju od nas informacije o OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U tim prilikama kada ste kontaktirali štampu, nakon što ste postali portparol OVK, da li ste im davali operativne podatke o tome šta se dešavalo na terenu, i ako ste to radili, kako ste dolazili do tih informacija?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U to vreme smo dobijali informacije od podzona OVK, uglavnom putem satelitskih telefona, i na osnovu informacija koje smo primali, sastavljali smo političke izjave i saopštenja za štampu OVK, ali uvek kao propagandni materijal.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li su političke izjave i saopštenja za štampu OVK bile sastavljane na isti način i pre nego što ste vi postali portparol OVK, Gospodine Krasniqi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne znam kako je to izgledalo u ranijem periodu, jer nisam bio autor tih saopštenja za štampu, niti sam učestvovao u njihovom sastavljanju.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada ste nam u svojoj izjavi od prošle nedelje rekli da su informacije koje se nalaze u ovim dodacima tačne – kako ste bili u mogućnosti da date takvu izjavu?

ADVOKAT EMMERSON: Da bi bilo jasno šta gospodin Kearney pita svedoka, pasusi koji su do sada predloženi su sadržaji novinskih članaka, koji predstavljaju tačan odraz saopštenja za štampu OVK. Međutim, on sada pita da li su informacije koje se nalaze u tim dodacima tačne.

SUDIJA ORIE: Gospodin Kearney se u stvari vratio na svoje prvobitno pitanje. Možete da nađete to pitanje na kraju stranice 51, kada je upitao svedoka da li to odgovara njegovom sećanju. To sada možda nije previše jasno jer imamo dva pitanja. Prvo je da li novinski članak tačno odražava ono što se nalazilo u saopštenju za štampu, a drugo je da li ono što se nalazi u saopštenju za štampu, a time i u članku, tačno odražava ono što se zaista desilo. Pretpostavljam da ste, gospodine Kearney, svesni da su u pitanju dve različite stvari, i da mi pravimo jasnu razliku između njih.

TUŽILAC KEARNEY: Svestan sam toga. Možda će Pretresnom veću i mojim kolegama pomoći ako se pozovem na konkretan dokument i postavim pitanja u vezi sa njim. To je dodatak broj 3, dokazni predmet pod 65 ter broj 1346, stranica 17, u verziji na engleskom jeziku.

ADVOKAT EMMERSON: Da bi bilo potpuno jasno, izjava ovog svedoka koja se odnosi na dodatak 5 se bavi prvim od ova dva pitanja, a dodatak 3 je izjava koja se bavi drugim pitanjem, i ja to prihvatam.

SUDIJA ORIE: Da, nismo još videli dodatak 3, ali dodatak 5, čini se, izgleda tako.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li pred sobom imate dodatak 3 na jeziku koji razumete?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: To je članak koji je objavljen u *Kosovskom dnevnom žurnalu* u Prištini/Prishtinë, 20. oktobra 1997. godine. Da li je to tačno gospodine Krasniqi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U svojoj izjavi od prošle nedelje, rekli ste sledeće, i molim vas da nam kažete da li je to tačno ili ne. „Akcije opisane u ovom dokumentu su se desile u to vreme, i izvelo ih je operativno krilo OVK. Izveštaj tačno odražava informacije koje je OVK dala medijima.” Želim da vas pitam da li su ove dve rečenice takođe tačne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tačne su.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Moje pitanje za vas, gospodine Krasniqi, je sledeće: kako znate da su se stvari koje su opisane u tom dokumentu zaista desile?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Mislim da je suvišno pitanje. Ja sam živeo na Kosovu i pratio sam sve političke i druge događaje koji su se tamo dešavali. Kako sam mogao da ne znam? Ja sam, takođe, blizak rođak Ardjana Krasniqija koji je ubijen, a napisao sam i knjigu o tom periodu u kojoj se ove informacije nalaze. Znao sam za te događaje kao učesnik u političkim zbivanjima na Kosovu devedesetih godina.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, to pitanje nije suvišno. Vi, u stvari, još uvek niste odgovorili na to pitanje. Pitanje je odakle ste vi stekli saznanja o tim događajima? Čak i političari čuju, vide, čitaju, odnosno dobijaju informacije iz različitih izvora, i to je ono što gospodin Kearney želi da sazna od vas. Kako vi znate da su se ti događaji odigrali? Ne možete da se pozivate na opšta saznanja koja ste imali kao političar, već treba da nam kažete odakle ste dobili informacije o konkretnim događajima na koje vam je gospodin Kearney skrenuo pažnju.

ADVOKAT EMMERSON: Ja se ponovo izvinjavam, i shvatam pitanje uvaženog sudije, ali ako svedok treba da odgovori, mora da bude usmeren na konkretan događaj. U nekim od tih saopštenja za štampu se nalazi mešavina raznih incidenata.

SUDIJA ORIE: Da, ali u isto vreme pretpostavljam da svedok ima original ovog dokumenta na ekranu pred sobom. Naravno, ukoliko je reč o više događaja, onda je prvo pitanje, pretpostavljam, o svim događajima koji su opisani u njegovoj izjavi po Pravilu 65 ter, u kojoj on kaže: „Akcije”, znači u množini, „koje su opisane u to dokumentu se jesu desile u to vreme.” Pitanje gospodina Kearneya je kako svedok zna za te događaje. Znači, u pitanju je više od jednog događaja. Kako znate da su se oni desili. Molim vas, odgovorite na to pitanje.

SVEDOK KRASNIQI: Svi događaji koji su opisani u ovom dokumentu su događaji za koje sam ja saznao iz medija – iz štampe, sa radija i televizije.

SUDIJA ORIE: Izvolite, nastavite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, dok ste bili u Glavnom štabu, da li ste imali kontakte sa vojnicima OVK u samim operativnim zonama?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Na koji period mislite?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: 1997. i 1998. godina.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne 1997. godine, ali sam 1998. godine imao gotovo svakodnevne kontakte sa vojnicima i operativnim jedinicama OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Želim da vas uputim na početak aneksa broj 3, i pročitacu vam prve dve rečenice tog dokumenta. „Tajna grupa koja sebe naziva OVK je preuzela odgovornost za nekoliko napada na srpske policijske stanice i naselja slovenskih izbeglica. U saopštenju za štampu, OVK je rekla da je izvela (nije navedeno konkretno vreme) napade na Uroševac/Ferizaj, Klinu/Klinë, Dečane/Dečan, Čelopek/Çellopek i Peć/Pejë.” Prvo, da li sam ja tačno pročitao ovu rečenicu iz dodatka broj 3?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, rečenica je tačna.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U vašoj izjavi od prošle nedelje, vi ste rekli: „Ovaj izveštaj tačno odražava informacije koje je OVK dala medijima.” Želim da vas pitam sledeće. Kako ste saznali za te događaje i za te napade na policijske stanice?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ponoviću ono što sam ranije rekao. Sve sam to saznao iz medija, iz novina koje su objavljivale članke o tim događajima narednog dana, a takođe i sa radija i albanske televizije.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dozvolite mi da vam postavim jedno drugačije pitanje. Da li politika OVK bila da napada srpsku policiju u tom periodu 1999. godine, od početka do marta 1998. godine?

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da se gospodin Kearney pogrešno izrazio. Mislim da nije mislio na 1999. godinu, već na početak 1998. i 1997. godine.

TUŽILAC KEARNEY: Da, nisam to hteo da kažem, zahvaljujem se kolegi.

SUDIJA ORIE: Da, to ste rekli, i to se pojavilo u transkriptu. Molim vas ponovite pitanje, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je politika OVK bila da napada srpsku policiju tokom 1997. i početkom 1998. godine, sve do marta 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: OVK je osnovana upravo zbog toga.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Pretpostavljam, gospodine Krasniqi, da vaš odgovor znači „da”? Da li je tako?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ako znate, da li je to bila praksa OVK i u zoni Dukadin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To je važiło i za druge zone, pa je važiło i za zonu Dukadin/Dukagjin.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je politika OVK takođe bila i da napada civile u tom istom vremenskom periodu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Časni Sude, mislim da sam objasnio to pitanje u predmetu Limaj, i sada ću to ponoviti. Politika OVK nije bila usmerena protiv civila bilo koje nacionalnosti. To je bila politika koja je usmerena protiv represivnog aparata srpskog režima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, razlog iz kog sam vam postavio ovo pitanje je sledeći. U dodatku broj 3, koji je još uvek pred vama, na kraju prvog celog paragrafa piše: „Napadi na srpske policijske stanice i naselja slovenskih izbeglica.” Nešto dalje, a to je u trećem paragrafu, pominje se napad na naselje srpskih i crnogorskih izbeglica u selu Babaloć/Baballoq, u opštini Dečani/Dečan. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, ja to vidim, ali to nije paragraf iz srpskog saopštenja za štampu. Ovo je nešto što je prenela jedna strana novinska agencija. Ja ponavljam da politika OVK nije bila da napada civile. U ovoj zbirci dokumenata je i dodatak broj 2, u kom se govori nešto potpuno suprotno onome što je napisano ovde. Ponavljam, to je članak jedne strane novinske agencije, i to nema veze sa OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je bilo napada na slovenske izbeglice u Babaloću/Baballoq?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Možda je bilo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U stvari, u vašoj izjavi od prošle nedelje, u vezi sa ovim istim dodatkom, dodatkom broj 3, vi ste rekli da ovaj izveštaj tačno odražava informacije koje je OVK dala medijima. Zar to nije tačno, gospodine Krasniqi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja sam govorio samo o citiranim delovima. Nikada nisam rekao, ni tada, ni sada, da je deo koji ste vi citirali tačan. Ja ne govorim ovde o tačnosti toga što je dodala ta strana agencija. Ja ne mogu da preuzmem odgovornost za to. Mislim da su moje reči ovde zloupotrebjene, jer ja kažem da su citirani delovi tačno preuzeti, ali ne mogu da svedočim o tačnosti komentara koji dolaze iz drugih izvora. To je politika određene novinske agencije koja je dala tu izjavu, i to nije bila politika OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada ste dobiju kopiju dodatka 3 na albanskom jeziku kako biste je pročitali, da li su se tu nalazile i te izjave o izbegličkim logorima u Babaloću/Baballoq?

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se, želim da uložim prigovor, ali bih zamolio prvo da svedok skine slušalice.

SUDIJA ORIE: Dozvolite mi da vas prvo pitam, gospodine Krasniqi, da li razumete engleski jezik?

SVEDOK KRASNIQI: Ne, ne razumem engleski jezik.

SUDIJA ORIE: Molim vas, skinite slušalice za trenutak, gospodine Krasniqi. Izvolite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, savršeno je jasno, a to je slučaj sa određenim brojem ovih dokaznih predmeta koji se sastoje od novinskih izveštaja sačinjenih na osnovu saopštenja za štampu OVK, da samo jedan deo tih izveštaja odražava saopštenja za štampu OVK, a drugi novinsko izveštavanje. Tužilaštvo ne uvodi kao dokazne predmete sama saopštenja za štampu, već novinske članke koji se pozivaju na ta saopštenja. Uzeću ovaj primer. U drugom paragrafu se citira saopštenje za štampu o napadu OVK na Babaloć/Baballoq. Mi smo čuli druge iskaze u ovom predmetu o tome da je u području Babaloća/Baballoq postojalo nasilje koje su u jednom periodu koristile izbeglice, a u drugom periodu srpske snage. Komentari koji ovde identifikuju izbegličko naselje u Babaloću/Baballoq kao metu napada su komentari samih novina. Veoma je bitno da to precizno naglasimo, ukoliko želimo da utvrdimo izvore saznanja. Ono što je svedok rekao u svojoj izjavi u vezi sa dodatkom 3 je da se akcije koje su opisane jesu dogodile, i da izveštaj tačno odražava informacije koje je OVK dala medijima. One su bile deo saopštenja za štampu koje se navodi u ovom članku. To će biti problem koji će se ponavljati zbog načina na koji se ovi materijali uvode. Od svedoka se traži da svedoči o tačnosti izvora, kojima u to vreme nije imao pristup, i koji se citiraju u složenim novinskim člancima. Ako gospodin Kearney želi da ukaže na neku poentu ovde, onda to mora da uradi veoma pažljivo i tačno, a to, uz dužno poštovanje, nije urađeno u predmetu Limaj. U suprotnom, Pretresno veće neće moći da utvrditi šta svedok zaista govori u vezi sa pouzdanošću izvora ovih informacija, koje tražimo da prokomentariše.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pored toga, kada je reč o konkretnom pitanju naselja u Babaloću/Baballoq, informacija je da su „srpski mediji o tome izveštavali prošle nedelje”, i tako dalje.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, moje pitanje svedoku je bilo vrlo jednostavno - da li se ta izjava nalazi u albanskoj verziji dokumenta koju ima pred sobom, i to je sve. Mislim da je to nešto što vredi istražiti sa ovim svedokom u ovom trenutku.

ADVOKAT EMMERSON: Ne ulažem prigovor na samo pitanje, već na oblik pitanja, i na pretpostavku koja prati to pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, nije reč o samom pitanju, ali gospodin Emmerson je izrazio određenu zabrinutost. Ako govorimo o saopštenjima za štampu koja su zasnovana na medijskim izvorima, pri čemu se ta ista saopštenja, kao što to vidimo u izjavi, koriste da bi informisala medije – onda zatvaramo krug. Prema tome, ja bih podržao zapažanje gospodina Emmersona da moramo da pravimo jasnu razliku između

izvora kada saopštenja za štampu zaista odražavaju ono što se desilo, i kada se oslanjaju na ono što su mediji u to vreme pisali. Ja ne kažem da vi to ne radite na adekvatan način, ali to je jedno osetljivo pitanje. Ako ste toga svesni, i pošto nema prigovora na vaše poslednje pitanje, možete da nastavite. Naravno, da bi svedok mogao da čuje pitanja, mora ponovo da stavi slušalice.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ja ću ponoviti svoje poslednje pitanje. U ovom dokumentu, a to je dodatak broj 3 – da li se u verziji na albanskom jeziku tog dokumenta pominje napad na izbeglički logor blizu Babaloća/Baballoq?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Šta je pitanje?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U dodatku broj 3 koji imate pred sobom, u verziji na albanskom jeziku – da li se tu pominje napada na izbeglički logor u Babaloću/Baballoq?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, pominje se.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, sada ću sa vama brzo proći kroz neke od ovih dodataka, i pitaću vas da li je te dokumenti, odnosno izveštaje ili saopštenja za štampu, izdao Glavni štab OVK. Počecemo od dodatka broj 1. Da li je to saopštenje za štampu koje je izdao Glavni štab OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Na engleskom, to je stranica 10, ako sam to dobro shvatio.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Isto pitanje i za dodatak broj 2. Da li je to saopštenje za štampu koje je izdao Glavni štab OVK?

ADVOKAT HARVEY: Ulažem prigovor, časni Sude, i na prethodno i na ovo pitanje. Pitanje treba da glasi da li je to izveštaj o saopštenju za štampu, jer to nije samo saopštenje za štampu.

TUŽILAC KEARNEY: Da, shvatam o čemu je reč i zahvaljujem se svom kolegi. Moraću da preformulišem pitanje.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dakle, ako pogledajte dodatak broj 2, da li je to izveštaj o saopštenju Glavnog štaba OVK datog medijima, u ovom konkretnom slučaju, *Kohi Ditore*?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Taj izveštaj pominje saopštenje OVK, da. Drugim rečima, taj izveštaj je sastavljen na osnovu teksta saopštenja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Moje pitanje ide korak dalje. Da li je Glavni štab OVK izdao to saopštenje?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Već sam rekao da ako ta saopštenja nose pečat OVK, onda su, naravno, došla od Glavnog štaba OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U redu. O dodatku broj 3 smo već govorili. Idemo sada na dodatak broj 4. To je izveštaj televizije TVSH iz Tirane od 24. novembra 1997. godine. Da li je to izveštaj koji je zasnovan na saopštenju Glavnog štaba OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: O broju 5 smo već govorili, sada idemo na broj 6. To je članak izdat u prištinskom listu *Bujku* 8. januara 1998. godine. Da li je to izveštaj o saopštenju koje je izdao Glavni štab OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Idemo sada na dodatak 7. To je još jedan novinski članak iz lista *Bujku*.

ADVOKAT HARVEY: Oprostite što prekidam. Ne znam da li svedok pravi razliku između Glavnog štaba i centralnog štaba. Prethodni izveštaj je bio o saopštenju koje je navodno potpisao centralni štab.

SUDIJA ORIE: Molim vas da to proverite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, upravo ste u vezi sa dodatkom broj 6 koji je objavljen u *Bujku* rekli da je to izveštaj o saopštenju Glavnog štaba OVK. Recite nam da li postoji neka razlika između centralnog štaba i Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Oba ta izraza označavaju isto telo ili organ.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala. Idemo sada na dodatak 7. Ovo je opet članak iz prištinskih novina *Bujku*. Da li je to izveštaj o saopštenju koje je izdao Glavni štab OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Isto pitanje i u vezi sa dodatkom 8. To je još jedan novinski članak iz lista *Bujku*. Da li je to izveštaj o saopštenju koje je izdao Glavni štab OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Isto pitanje i u vezi sa dodatkom broj 9. To je još jedan članak iz lista *Bujku*, od 11. marta 1998. godine.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Isti odgovor.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li bi vaš odgovor bio isti i za dodatak 10? To je izveštaj agencije *France Presse* od 11. marta 1998. godine. Da li je to izveštaj o saopštenju koje je izdao Glavni štab OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, taj izveštaj je zasnovan na saopštenju Glavnog štaba OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Zapravo, gospodine Krasniqi, da sada ne bismo išli kroz dodatke od 11 do 19, mada možemo i pojedinačno da ih obradimo, ali, kao što stoji i u vašoj izjavi od prošle nedelje – recite nam da li su sve to medijski izveštaji o saopštenjima Glavnog štaba OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Već sam to potvrdio. To su bila politička saopštenja, i to sam već rekao u predmetu Limaj. To sam rekao i pre dva – tri dana, i sada se ponavljam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Razumemo to. Moje pitanje je jednostavno. Sve to je bilo zasnovano na saopštenjima Glavnog štaba OVK, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da je sada gospodin Kearney pogrešno naveo informacije na koje se oslanja u dodacima.

TUŽILAC KEARNEY: Mislim da je odgovor jasan. Mogu da predem na sledeću temu.

SUDIJA ORIE: Ja imam jedno pitanje. Gospodine Krasniqi, vi ste u nekoliko navrata danas rekli da je to bila propaganda političke prirode, i slično. Da li želite da kažete da to što stoji u tim saopštenjima možda i nije istinito? Da li nam to kažete, jer mi se čini da ovde zaobilazimo pravo pitanje. Da li nam vi kažete da su ta saopštenja izdata kao politička propaganda, i da je pitanje njihove istinitosti jedno drugo pitanje, i da zato ne možemo automatski da ih prihvatimo istinita? Da li to želite da nam kažete?

SVEDOK KRASNIQI: Časni Sude, rekao bih sledeće. Događaji sami po sebi nisu propaganda. Oni se jesu dogodili, i ne mogu se izbrisati. Međutim, imajući u vidu nivo organizacije i rukovodstva Glavnog štaba OVK, oni sadrže više od onoga što se u stvarnosti dogodilo. Svrha toga je bila da se Albanci na Kosovu navedu da poveruju da je OVK dobro organizovana vojska. Zato, kada god govorimo o Glavnom štabu OVK ili o drugim organizacijskim nivoima, u saopštenjima se uvek kaže mnogo toga više kao propaganda. Vi verovatno znate da se propaganda koristi i danas od strane modernih armija. Kada kažem moderne armije, mislim na dobro organizovane vojske koje imaju dugu organizacionu tradiciju, i koje funkcionišu u mnogo boljim uslovima.

SUDIJA ORIE: Dobro, ako sam vas ispravno shvatio, ako u saopštenju stoji nešto o napadu OVK na policijsku stanicu, vi nam kažete da se to jeste dogodilo, ali da ne treba da pomislimo da je OVK bila dobro organizovana oružana sila kada tumačimo tu informaciju. Umesto toga, treba oprezno da tumačimo tu akciju OVK, koja se sastojala od napada na policijsku stanicu. Da li to želite da kažete?

SVEDOK KRASNIQI: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON: Postoji još jedno pitanje koje bi takođe trebalo postaviti, a to je šta je bila osnova svedoka za takva saznanja.

SUDIJA ORIE: To je u redu, to pitanje možete kasnije da postavite. Već smo pokušali to da istražimo, i slažem se da to sada nije baš sasvim jasno, ali strane to mogu da istraže.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, želim sada da pređem na jednu drugu temu, a to su zločini koje su počinili vojnici OVK, odnosno pitanje da li su se oni dogodili ili ne. Recite nam da li su neke pod-zone 1998. godine prijavile Glavnom štabu da su pojedini vojnici OVK počinili neke zločine?

ADVOKAT HARVEY: Da li gospodin Kearney misli na celu 1998. godinu, ili to možda treba preciznije definisati, jer je pitanje veoma široko.

SUDIJA ORIE: Da, ponekad možemo i da sačekamo da vidimo da li će svedok navesti neko konkretno vreme u svom odgovoru. Trebalo bi zato dati priliku gospodinu Kearneyu da ispituje bez prekida, a ukoliko stvari i posle toga još uvek nisu jasne, svakako možemo da ih razjasnimo. U svakom slučaju, hteo bih manji broj intervencija i prigovora. Gospodine Kearney, Odbrana traži preciznost, i ja vam sigurno ne savetujem suprotno.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, postaviću vam ponovo isto pitanje. Da li su Glavnom štabu OVK 1998. godine bilo koje od pod-zona prijavile neke zločine, počinjene od strane vojnika OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Prvo, ja smatram da pripadnici OVK nisu počinili zločine. Čak i da su to hteli, za to nije bilo načina i sredstava. Druga izjava -

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, moram tu da vas zaustavim. Pitanje nije bilo da li vi mislite da je neko počinio zločine. Pitanje je bilo da li su 1998. godine neke od pod-zona Glavnom štabu prijavile zločine počinjene od strane vojnika OVK. Znači, gospodin Kearney želi da zna da li je Glavni štab primio takve izveštaje. Da li su oni istiniti ili ne – to je jedno drugo pitanje. Pitanje nije da li vi smatrate da su zločini počinjeni, ili da su mogli da budu počinjeni. Odgovorite na pitanje, molim vas.

SVEDOK KRASNIQI: Glavni štab nikada nije primio nikakve informacije o zločinima koji su možda počinjeni tokom ratnog perioda.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je Glavni štab 1998. godine imao sistem za izricanje disciplinskih mera vojnicima, za slučaj da neki zločin bude prijavljen Glavnom štabu OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Glavni štab nije primio takve izveštaje, niti je imao načina ili odgovarajuće mehanizme da preduzme mere u takvim slučajevima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je izricanje disciplinskih mera vojnicima bila odgovornost komandanata pod-zona tokom 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, bilo bi teško da komandant zone preuzme takvu odgovornost na sebe, zbog načina na koji smo bili organizovani, jer je svaka zona bila fizički podeljena. Najveći deo Kosova je bio okupiran od strane srpskih policijskih i

vojnih snaga, i u mnogim zonama, jedinice su delovale samostalno. Zato nije postojala prava organizacija i redovna komunikacija, i nije bilo moguće disciplinovati vojnike na celom tom prostoru.

SUDIJA ORIE: Kada kažete „celom tom prostoru” , da li govorite o zonama, ili o celoj zemlji?

SVEDOK KRASNIQI: Celo Kosovo je bilo podeljeno, i zone OVK su delovale odvojeno. Na primer, neki bataljon ili neka jedinica OVK, mogli su da deluju sasvim odvojeno od nekog drugog bataljona ili jedinice. To je dobro poznata činjenica koja je važila za taj period.

SUDIJA ORIE: Dobro, a pod-zonama? Pitanje se odnosilo na pod-zone.

SVEDOK KRASNIQI: Kosovo je bilo na početku podeljeno na pod-zone, ali od novembra 1998. godine, pod-zone su bile preimenovane u zone. Možda sada mešamo stvari ako govorimo o pod-zonama i zonama, jer se te dve reči odnose na istu stvar.

SUDIJA ORIE: Nastavite. Usput, gledam koliko je sati. Ako naidete na pogodan trenutak za pauzu u sledećih pet minuta...

TUŽILAC KEARNEY: Ovo je dobar trenutak, jer sada prelazim na poslednju temu.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada idemo na pauzu, gospodine Krasniqi, i nastavićemo u 17:55 h.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, sada ćemo preći na našu poslednju temu za danas, a to su kolaboratori. Na strani 68, red 15, odgovarajući na pitanje Suda, vi ste rekli: „Događaji sami po sebi nisu propaganda. Oni su se dogodili, i ne mogu se izbrisati.” Tada ste govorili o napadima na srpske policajce. Želim sada da vam postavim isto pitanje o napadima na kolaboratore. Da li su takvi napadi, koji se pominju u ovim dodacima, događaji koji su se zaista dogodili?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Događaji su se dogodili.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi –

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, sigurno niste zaboravili ono što je ranije pomenuo Gospodin Emmerson, a to je pitanje o izvoru saznanja da su se ti događaji zaista dogodili.

TUŽILAC KEARNEY: Sa tim u vezi, želeo bih da ponovo pogledamo dodatak 5, koji nosi broj 1346 pod 65 ter, strane 24 i 25. Molim da se prikaz strane pomeri na rečenicu koja počinje sa: „Uveče, 28. novembra.” Hvala.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, u dodatku 5 piše sledeće. Ja ću vam to pročitati, i zatim ću vas pitati da li je to događaj koji se zaista dogodio, i odakle imate saznanja o tome. „Uveče, 28 novembra, Dalip Dugolli, kolaborator i jedan od Miloševićevih najvažnijih ljudi, ubijen je u selu Petraštica/Petrashticë blizu Štimlja/Shtime.” Prvo, da li sam to ispravno pročitao, da li je to na ovaj način zapisano u tom dokumentu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To ste ispravno pročitali. Ja sam na to pitanje već nekoliko puta odgovorio. Informacije o tom slučaju sam dobio iz medija – televizija, radio i novine.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste razgovarali sa nekim jedinicama na terenu o tom događaju?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Komunicirao sam sa jedinicama na terenu pošto sam imenovan na mesto predstavnika za javnost Glavnog štaba OVK. Na taj položaj sam stupio posle marta 1998. godine. Ove informacije sam dobio iz medija. Nemam ništa više da dodam.

ADVOKAT EMMERSON: Ja oklevam ali, da li bi svedok mogao da ponovi datum kada je stupio na položaj, jer mi se čini da je možda u pitanju pogrešan prevod.

SUDIJA ORIE: U našem transkriptu stoji da ste vi stupili na položaj predstavnika za javnost Glavnog štaba OVK posle marta 1998. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI: To je bilo 10. juna 1998. godine, a u medijima je objavljeno 12. juna 1998. godine.

SUDIJA ORIE: Imam još jedno pitanje za vas u vezi sa ovim dokumentom koji vam je upravo pokazan, a to je dodatak broj 5. Rekli ste da ste to saznali iz medija. Da li znate kako su oni koji su pripremili to saopštenje saznali za napade koji se u njemu opisuju?

SVEDOK KRASNIQI: Ja ne znam odakle im te informacije.

SUDIJA ORIE: U periodu nakon što ste postali predstavnik za javnost OVK, da li su informacije u ovakvim saopštenjima, u kojima se opisuje ova vrsta operacija jedinica ili snaga OVK, bile slane u Glavni štab od strane jedinica koje su učestvovala u toj vrsti aktivnosti?

SVEDOK KRASNIQI: Nakon što sam ja postao predstavnik za javnost, informacije su stizale u Glavni štab iz operativnih zona, ali i iz raznih jedinica koje su delovale samostalno u odnosu na zone, i to najčešće preko satelitskih telefona, kojima smo se tada koristili.

SUDIJA ORIE: Dobro, znači, u vašem iskustvu, te informacije su stizale sa terena?

SVEDOK KRASNIQI: Uopšteno govoreći, izvor informacija je bio na terenu.

SUDIJA ORIE: Hvala.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, u ovom dokumentu, u prvom redu piše: „Juče je u našu kancelariju stigao faks sa saopštenjem OVK broj 40, koje je potpisao Glavni štab OVK.” Da li to vidite u dokumentu pred sobom?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pitate me da li to vidim u verziji na engleskom jeziku?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ne, ne. Pogledajte dodatak broj 5 koji je pred vama. Pogledajte prvi red u verziji na albanskom jeziku.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, da, vidim.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dok to gledate, pročitacu vam ponovo tu rečenicu. To je članak objavljen u listu *Bujku*, u Prištini/Prishtinë, 5. decembra 1997. godine. Prva rečenica glasi: „U našu redakciju je juče stigao faks sa saopštenjem broj 40, koje je potpisao Glavni štab OVK. U saopštenju se kaže: „Na osnovu odluke Glavnog štaba, naoružane jedinice OVK nastavile su sa operacijama oslobađanja tokom meseca novembra.” Prvo mi recite da li je prevod tačan?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, prevod je tačan.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li imate neki razlog da sumnjate da je ta informacija stigla u *Bujku* iz Glavnog štaba OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Neko koga je Glavni štab OVK tada odredio je to poslao u *Bujku*, ili u neke druge novine. Budući da nije bilo protivljenja, niti je bilo ko izneo suprotne informacije, ne mislim da Glavni štab može da poriče da je to stiglo iz Glavnog štaba.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Vi ste u svojoj izjavi po Pravilu 92 ter naveli da smatrate da su te informacije tačne. Da li je to tako?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, stojim iza toga.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Na primer, u drugom paragrafu, gde se pominje napad ručnom bombom od 11. novembra na kuću Tomčića –

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Gospodine Emmerson, ja sam upravo nameravao da pitam gospodina Kearneya nešto u vezi sa izjavom pod 92 ter, gde piše da je sadržan

članka tačan odraz saopštenja za javnost koje je izdao Glavni štab OVK. Gospodine Kearney, ako govorite o izjavi pod 92 ter, onda iskaz svedoka da veruje da su te informacije tačne nije baš sasvim jasna, osim ukoliko ne postoji još nešto na šta biste mogli da nam skrenete pažnju.

TUŽILAC KEARNEY: Mogu, časni Sude. Mislio sam na odgovor koji je svedok dao u predmetu Limaj. To je dokazni predmet 1349 pod 65 ter.

SUDIJA ORIE: Znači, mislite na transkript, a ne na izjavu, jer, kao što sam već rekao, imamo i transkript i izjavu. Pokažite nam, molim vas, relevantni deo. Prvo, da li smo tome dodelili dokazni broj?

TUŽILAC KEARNEY: To su samo dve stranice iz transkripta. Mi ne nameravamo te stranice da uvrštavamo odvojeno.

SUDIJA ORIE: Da, razumem, ali ako to ima broj, onda ja to mogu da lako potražim u elektronskoj sudnici. O tome se radi. Ako nemamo broj, onda je Pretresnom veću teže da to pronade.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Uputio sam gospođu sekretar da to prikaže na ekranu, kako bismo znali tačno o čemu govorimo.

TUŽILAC KEARNEY: Želeo bih da sada pomerimo prikaz malo niže, na stranu 3322 red 17, a to prelazi i na sledeću stranu.

ADVOKAT EMMERSON: Vi ste sigurno predvideli da ću ja uložiti prigovor na izjavu pod 92 ter. Ako je ovde reč o transkriptu, onda on sadrži iste one probleme kao i sve reference iz predmeta Limaj. Naime, kada svedok jednom nešto prokomentariše, o tome se više ne govori ništa.

SUDIJA ORIE: To je razlog zbog kog sam ja hteo da to pogledamo, kako bismo videli da li se tu nalazi neki bolji izvor. Gospođu sekretar, možda biste mogli da mi odštampate te dve stranice kako bih mogao da ih pogledam, a vi možete da nastavite u međuvremenu, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine, u dodatku broj 5 opisano je nekoliko konkretnih napada. Ja ću samo pomenuti napad ručnom bombom.

SUDIJA HOEPFEL: Vi govorite o dodatku 5, zar ne?

TUŽILAC KEARNEY: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Nešto dalje, u rečenici koja počinje rečima: „26. novembra, specijalna jedinica OVK je napala aerodrom *Goleš*. Avion *Cesna 310* je pogođen i oboren, a pet neprijatelja je ubijeno.” Prvo ću vas pitati da li verujete da je to tačno?

SUDIJA ORIE: Time pitate da li se taj događaj odigrao onako kako je ovde opisan?

TUŽILAC KEARNEY: Da.

SVEDOK KRASNIQI: Taj događaj se desio, a da li je bilo reči o pravom napadu, to ne mogu da kažem. To je verovatno sužilo propagandnom ratu, i poboljšanju predstave o kvalitetu organizacije i napada OVK. Ne mislim da je u to vreme OVK imala oružje potrebno za obaranje aviona.

SUDIJA ORIE: Sa koje visine je oboren taj avion, gospodine Krasniqi?

SVEDOK KRASNIQI: Ne znam. Znam da je avion pao, ali ne znam da li je to bila posledica napada OVK. Mislim da oružjem koje je OVK tada imala nije bilo moguće oboriti avion.

SUDIJA ORIE: Vi kažete da se taj događaj jeste desio. Šta vi znate o tom incidentu, šta ste saznali o tome, ako već to niste videli?

SVEDOK KRASNIQI: Ja nisam rekao „napad”, već sam rekao da se taj događaj desio. Ne živim daleko od mesta gde je pao taj avion. Mislim da je taj avion pao zbog nekog defekta, a ne zbog napada.

SUDIJA ORIE: Da li ste vi videli taj avion?

SVEDOK KRASNIQI: Nisam.

SUDIJA ORIE: Ali, bez obzira na to, vi ste sasvim sigurni kada kažete da je avion pao?

SVEDOK KRASNIQI: Da, to je činjenica. Avion je pao, i to je bilo u medijima.

SUDIJA ORIE: Da li ste videli slike tog aviona u medijima?

SVEDOK KRASNIQI: Nisam video nikakve slike.

SUDIJA ORIE: Ali, bilo je priče o tom događaju u medijima?

SVEDOK KRASNIQI: Bilo je vesti o tome i u albanskim i u srpskim medijima.

SUDIJA ORIE: Zbog čega mislite da je uzrok nešto drugo, a ne ono što je ovde opisano kao uzrok pada tog aviona?

SVEDOK KRASNIQI: Da bi se oborio avion, potrebno je moderno oružje, a OVK nije u to vreme imala na raspolaganju takvo oružje.

SUDIJA ORIE: Da li biste se složili sa mnom da to u velikoj meri zavisi od toga sa koje visine je avion oboren, jer postoji prilična razlika između toga kada se avion obori sa 1000 metara, i toga kada se obori sa 80, 40 ili 20 metara?

SVEDOK KRASNIQI: Kažem da je to bilo u okviru naše propagande u to vreme, i to je pomoglo da se podigne moral OVK. Ja ne negiram da bih bio srećan da je OVK bila u stanju da obori taj avion.

SUDIJA ORIE: Da li je tačno da kvalifikovanje nečega kao propagande, a ne kao adekvatnog izveštavanja o nekom događaju, sugeriše da ste vi u stvari znali šta se zaista desilo?

SVEDOK KRASNIQI: Znam činjenicu da je avion pao, a da li je to bilo zbog napada OVK ili ne, to ne mogu da kažem.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas, nastavite, gospodine Kearney.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, uz dužno poštovanje, mislim da smo došli do tačke u iskazu ovog svedoka u kojoj treba da razmotrimo o kakvoj metodologiji je reč kada je u pitanju dobijanje informacija u ovom svedočenju. Ja bih želeo da iznesem određene stavove, jer mislim da svedok u ovom trenutku govori o nečemu za šta misli da OVK to možda jeste ili nije uradila, a nema nikakvih pokušaja da se utvrdi krajnja osnova njegovih saznanja. Osim ukoliko ne idemo kroz svaki incident u ovim saopštenjima za štampu, a, koliko shvatam, Tužilaštvo pokušava da ih preko ovog svedoka uvrsti u spis kao dokaz o istinitosti činjenica o kojima se u njima izveštava - biće nam potrebno da usvojimo neku sistematsku metodologiju, zasnovanu na odlukama Pretresnog veća, o pristupu koji treba da koristimo kada je reč o materijalu koji sadrži glasine, kako bismo mogli adekvatno da ga procenimo, bez obzira da li je reč o novinskim člancima, saopštenjima ili o tome šta je svedok o nečemu znao ili nije znao.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Molim vas skinite slušalice na trenutak. Pretresno veće se u ovom trenutku neće time baviti. Možda je stranama, na osnovu prigovora, odluka Pretresnog veća i činjenice da ponekad aktivno učestvujemo u postavljanju pitanja – jasno da smo mi ovom pitanju posvetili punu pažnju, i da smo spremni da se suočimo sa situacijom u kojoj nema dovoljno materijala da bi se adekvatno procenio ovaj iskaz, ukoliko do takve situacije dođe. U krajnoj liniji, na Tužilaštvu je da izvede svoje dokaze na najbolji način na koji to može.

ADVOKAT EMMERSON: Zamolio bih vas da me saslušate za trenutak. Način na koji Tužilaštvo želi da izvede svoje dokaze, a vama su upravo odštampane dve stranice transkripta na koje se gospodin Kearney oslanjao –

SUDIJA ORIE: Da li možete da pročitate konkretne redove i kažete nam koji su brojevi tih redova?

TUŽILAC KEARNEY: Taj pasus počinje na strani 3322, gde se govori o aneksu u kom se pominje napad o ručnom bombom. To je isti taj dokument.

SUDIJA ORIE: Da li možete da mi kažete koji je to red?

TUŽILAC KEARNEY: To je red 17.

SUDIJA ORIE: 17? Dajte mi samo trenutak da to pročitam.

ADVOKAT EMMERSON: I na drugoj strani, prva dva reda.

SUDIJA ORIE: Iz onoga što vidim u ovom trenutku, gospodine Kearney, svedok je u predmetu Limaj svedočio da se događaj koji je tamo opisan desio, a reč je o napadu ručnom bombom na kuću izvesne osobe, ali, bar iz ovog dela transkripta, teško je shvatiti na koji način je svedok saznao za taj događaj. On jednostavno kaže da se to desilo onako kako je opisano.

TUŽILAC KEARNEY: To je upravo bila moja namera, da predstavim tu izjavu svedoku, u kojoj je on rekao da su se ti događaji zaista desili, i da ga zatim pitam kako to zna. Kao što je Pretresno veće već čulo, ovaj svedok na izvesnom nivou dovodi u pitanje to da li su se ti događaji desili ili ne.

ADVOKAT EMMERSON: Da li možemo da odemo korak dalje? Taj pasus koji ste videli, i praznina u procesu obrazloženja pred tim Pretresnom većem, nalazi se na stranama 2 i 3, i tu se stalo na proceni svedoka. Metodologija koja je bila usvojena tokom celog iskaza svedoka u predmetu Limaj nije bila predmet unakrsnog ispitivanja. Ako Tužilaštvo direktno predočava svedoku pasuse u vezi sa kojima utvrđuje činjeničnu osnovu za njegova saznanja ili odsustvo saznanja, a koliko sam shvatio to jeste slučaj, i ako namerava da se u ovom predmetu oslanja na to, ja ću biti srećan da prihvatim takav pristup Tužilaštva, i predlog gospodina Kearneya da ispita svedoka o osnovi za njegova saznanja o tom napadu granatom, što će onda predstavljati jedan izolovan dokaz. Ali, ako je stav Tužilaštva da treba da se oslonimo na procenu svedoka da se sve što se navodi u tim saopštenjima zaista desilo, a to u predmetu Limaj nije osporeno, onda se postavlja pitanje da li uopšte treba da prolazimo kroz sva saopštenja i utvrđujemo da li je svedok u stanju da navede nešto više o njihovom izvoru od toga da su te informacije dobijene sa terena, što ne pruža nikakvu osnovu za procenu njihove pouzdanosti.

SUDIJA ORIE: Mislim da je svedok napravio razliku između određenih perioda, i rekao nam je da je u nekim periodima dobijao informacije iz medija, odnosno iz onoga o čemu su mediji izveštavali. Tu se, naravno, postavlja pitanje o čemu je izveštavano, i kakve informacije su davane medijima. Ja shvatam, gospodine Emmerson, da ste vi zabrinuti zbog metodologije Tužilaštva, i znam da način na koji Tužilaštvo izvodi svoje dokaze nije savršen.

ADVOKAT EMMERSON: Nije u upitanju to. Ja moram da znam kakve oni dokaze izvode i na šta ja treba da odgovorim. Ako je, na kraju, jasno da Tužilaštvo želi da se oslanja samo na pasuse u vezi sa kojima su zadovoljeni kriterijumi Pretresnog za utvrđivanje njihove pouzdanosti i težine, putem utvrđivanja osnove svedokovih saznanja, onda ja mogu da sednem, jer će u zapisniku biti navedeno tačno koja saopštenja su podneta na uvrštavanje kao dokaz o istinitosti događaja koji se u njima upisuju. Međutim, ako Tužilaštvo želi da se osloni na materijal koji je generički uvršten u spis predmeta Limaj, bez adekvatnog ispitivanja izvora informacija i istinitosti tog materijala, onda ćemo morati da ispitamo ceo taj materijal, i utvrdimo osnovu svedokovih saznanja.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Bojim se da je pitanje malo složenije od toga. Gospodine Kearney, mi možemo da pročitamo ono što se nalazi u izveštajima. Imamo izvesnu količinu iskaza o izvorima saznanja svedoka o tome da li su se neki događaji desili ili ne, ali nemamo mnogo informacija o tome, osim opštih izjava poput toga da je nešto saznao iz štampe. Pod takvim okolnostima, Pretresnom veću bi moglo da bude teško da se osloni samo na iskaz koji je svedok dao ovde i u predmetu Limaj. To bi Pretresno veće čak moglo i da dovede u situaciju da odluči da uopšte ne može da se oslanja na takve opšte izjave, poput onih koje su date u predmetu Limaj. Mi smo videli primere toga do sada. Prema tome, Pretresno veće vas poziva da takvim informacijama, ukoliko želite da se oslonimo na njih, date najčvršću moguću osnovu do koje možete da dođete, jer se u suprotnom sve to svodi na izveštaje koji su korišćeni u publikacijama, o događajima koji su u njima opisani.

TUŽILAC KEARNEY: Da li mogu samo kratko da odgovorim?

SUDIJA ORIE: Da, da, trebalo je da vam dam priliku, ali je i gospodin Harvey na nogama. Izvolite.

TUŽILAC KEARNEY: Svedok nam je nedavno rekao da je, na primer, ovo saopštenje za štampu napravio Glavni štab i poslao ga medijima. Kada svedok kaže da je on za to saznao samo iz medija, a znamo da je on bio član Glavnog štaba, koji je slao te informacije medijima, i koje su mediji onda reprodukovali – tu je zapravo reč o informacijama koje je, prema njegovoj sopstvenoj izjavi, Glavni štab prvo poslao medijima. Tako sam bar ja shvatio njegov iskaz. Zato mislim da je pogrešno reći da su informacije za koje je on saznao iz štampe potpuno lišene osnove.

SUDIJA ORIE: Ja nisam to rekao. Samo sam vas podstakao da date što je moguće snažniju osnovu tim informacijama, a to nije ono što ste vi upravo rekli. Pretresno veće bi prvo želelo da vam da priliku da završite, jer sam vas prekinuo.

TUŽILAC KEARNEY: Ja sam voljan da prođem kroz svih 19 dokumenata sa ovim svedokom i da idemo od činjenice do činjenice, jer mislim da je veoma jasno, odnosno bar Tužilaštvu je jasno da ovaj svedok okleva da potvrdi određene stvari koje je u prošlosti možda potvrdio. Ja sam spreman da prođem sa njim kroz svih 19 dokumenata od tačke do tačke, kako bismo došli do osnove za svaku od činjenica u svim ovim dokumentima. Ja pokušavam da napravim izbor dokumenata, jer shvatam da mi Pretresno veće verovatno neće dati dovoljno vremena da prođem kroz sve dokumente. Prema tome, ja pokušavam efikasno da odaberem primere, kao što je, recimo, dodatak 5. Tu svedok, u svom iskazu u predmetu Limaj, nedvosmisleno kaže da se to zaista desilo. Pokušavam da vam navedem primer u kom svedok veruje da ti događaji tačno opisani.

SUDIJA ORIE: Nije sporno da li svedok to veruje ili ne, već je bitno da adekvatno utvrdimo osnovu za njegovo uverenje. Ja razumem šta želite da uradite u vezi sa njegovim iskazom u predmetu Limaj. Svedok jeste rekao da se to desilo. Ali, na šta će se oslanjati Pretresno veće kada bude procenjivalo da li se ono što je svedok rekao često svodi na to da on samo misli da se nešto desilo? Na čemu se zasniva to njegovo uverenje? Sada, kada je reč o onom avionu, mi imamo njegovo snažno uverenje u potpuno suprotnom pravcu, odnosno da je reč o propagandi. U isto vreme, možda ste shvatili iz mog načina ispitivanja da mislim da, ako neko zna da je to propaganda, onda taj neko mora da zna i gde je došlo do preuveličavanja. Isto tako, ako neko zna gde je bilo preterivanja, onda zna i šta se stvarno desilo. To pokreće čitav niz pitanja, ali njegov iskaz u predmetu Limaj ne dodaje mnogo onome o čemu je svedočio ovde, osim toga da je on tada takođe mislio da se to desilo. Svedok tada uopšte nije bio ispitivan o tome na osnovu čega misli da se to desilo. Tada nije ispitivan na osnovu čega to misli. Recimo, hajde da pogledamo nekoliko primera i vidimo šta dešava. Naravno, sledeće pitanje je da li je Pretresno veće uvek spremno da dolazi do zaključaka na osnovu primera. Gospodin Emmerson sada odmahuje glavom, što znači ne slaže se sa takvom mogućnošću. To je, prema tome, sporno pitanje. Mi vidimo jedan dokument u vezi sa kojim svedok kaže, bar kako sam ja to shvatio, da nema razloga da veruje da se događaji koji su tu opisani nisu desili. Međutim, čak i ako se oni jesu desili, on tamo nije bio prisutan. Što Pretresno veće ima više informacija na koje može da se osloni kada odlučuje da li da prihvati njegovu tvrdnju da se nešto jeste ili nije dogodilo, biće u boljoj poziciji da proceni njegov iskaz. Naravno, to je pitanje ravnoteže, i ja sam toga svestan. Potrebno je uspostaviti ravnotežu između svakog pojedinačnog detalja ili opšteg saznanja. Gospodine Harvey, vi ste ponovo ustali?

ADVOKAT HARVEY: Imam ovde prilike puno da vežbam, časni Sude. Zabrinut sam jer je možda u pitanju jedan kulturološki problem. Koliko znam, gospodin Kearney i ja smo radili na drugoj strani Atlantika. Moje shvatanje je da bi Tužilaštvo moralo bar da istraži osnovu iskaza, pre nego što nazove svog svedoka osobom koja laže. Na strani 83, red 10, gospodin Kearney kaže: „Mi smo, kao što je Pretresno veće čulo, svesni toga da

svedok na izvesnom nivou okleva u vezi sa tim da li su se izvesni događaji desili ili ne.” Časni Sude, prostim engleskim jezikom, to znači da svedok laže, i mislim da je to veoma nagao zaključak, koji je donesen bez dovoljno činjenica. Ustao sam jer želim da budemo fer prema svedoku i ovom postupku, koji puno ljudi sluša i gleda, jer svedok ovde sedi dok ga Tužilaštvo, koje ga je i dovelo ovde, naziva – zapravo, nadam se da će mu Tužilaštvo dati priliku da odgovori na ovakve optužbe. Mislim da je iznošenje ovakvih tvrdnji u ovoj fazi veoma nefer prema svedoku.

SUDIJA ORIE: Da li je to fer ili ne, i da li su te reči pažljivo odabrane je jedno drugo pitanje.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretno veće, gospodine Kearney, pretpostavlja da ste vi pažljivo slušali šta smo rekli ja i neki advokati Odbrane. Mi vas pozivamo da sada nastavite sa svojim glavnim ispitivanjem, ali da iskoristite ovo što je rečeno. Pretno veće vam neće reći da vi sada treba da ispitajte 19 dokumenata i sve događaje, ili da to ne treba da uradite, niti da li treba da dođete do opšte osnove svedokovih saznanja. Pretno veće to prepušta vama. Izneseno vam je dovoljno zapažanja o tome šta Pretno veće, Odbrana, a možda i javnost, očekuju od Tužilaštva.

ADVOKAT EMMERSON: Da li možemo da prekinemo ispitivanje ovog svedoka? 18:53 h. je. Tako bih ja mogao da zamolim za uputstva Pretnog veća o tome kako treba da se priprelim za unakrsno ispitivanje, obzirom odluke koje ste doneli.

SUDIJA ORIE: Ostaviću vam par minuta za to. Gospodine Kearney, izvolite nastavite.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Svedoče, molim vas stavite ponovo slušalice.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, kada je Glavni štab napravio ovo saopštenje u dodatku broj 5 i uputio ga prištinskom *Bujku*, vi ste bili član Glavnog štaba, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, bio sam, i već sam to objasnio na našem poslednjem sastanku, a to sam rekao i u svom iskazu u predmetu Limaj.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li možete da nam objasnite koji je bio doprinos Glavnog štaba u pravljenju ovih saopštenja za štampu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Objasniću to još jednom. Govorimo o kraju 1997. godine. Istina je da su akcije OVK intenzivirane, ali je Glavni štab retko delovao. Bio je raširen na različitim mestima, i nije se sastajao na jednom mestu, jer je delovao tajno. Mi ne možemo da kažemo da je naša komunikacija bila konsolidovana. U većini slučajeva, korišćen je naziv Glavni štab, a da pri tome članovi Glavnog štaba nisu među sobom komunicirali. Kao što sam već rekao, Glavni štab je bio podeljen na tri dela.

Jedan deo je delovao u vrlo teškim uslovima, i imao je ograničen broj pripadnika na Kosovu. Drugi deo je bio u zapadno-evropskim zemljama, na primer u Švajcarskoj. Kosovo je bilo opkoljeno od strane srpske policije i vojske. Bilo je nemoguće pod takvim okolnostima delovati u tom svojstvu. Ja ih voleo da je Glavni štab OKV predstavljao adekvatno rukovodeće telo, ali u tom vremenskom periodu, to je bilo nemoguće.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Recite nam koji deo Glavnog štaba je slao izveštaje o događajima koji su se događali na terenu na Kosovu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Već sam rekao da su to radile operativne jedinice i ljudi koji su bili zaduženi za operativni deo posla.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Na primer, ovo saopštenje koje sada gledamo, dodatak broj 5, saopštenje 40 – da li je to saopštenje medijima koje je izdala neka od operativnih jedinica?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne znam ko je i kako izdao to saopštenje, ponovo vam kažem. Ali, Glavni štab je usvojio to saopštenje kao svoje, pa smo mi to, dakle, uzeli kao saopštenje Glavnog štaba OKV.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ja to nisam tako razumeo. Kada vi kažete da je Glavni štab usvojio to saopštenje kao svoje, da li možete to da nam objasnite? Da li je Glavni štab usvajao saopštenja koja su pravile pojedine jedinice na terenu, ili je u pitanju nešto drugo?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Opet ću vam dati isti dogovor, već sam to objasnio. U zavisnosti od toga koja jedinica je izvela neku operaciju, ta jedinica bi odredila osobu koja bi onda o tome obavestila Glavni štab, i tekst saopštenja bi bio sastavljen na osnovu informacija koje su primljene.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: To prenošenje informacija od pojedinačnih jedinica u Glavni štab – kako se to odvijalo? Da li se to radilo preko kurira, ili telefona? Kako?

SUDIJA ORIE: Mislim da je na to pitanje već odgovoreno.

TUŽILAC KEARNEY: Ja mislim da nije.

SUDIJA ORIE: Dobro, zamolićemo onda svedoka da odgovori.

SVEDOK KRASNIQI: Već sam odgovorio na ovo pitanje, ali ću odgovoriti još jednom. U tom periodu, naš glavni način komunikacije je bio telefon. Već sam vam rekao, gospodine tužioče, da se komunikacija između pripadnika OKV na Kosovu i predstavnika OKV van Kosova odvijala preko telefona. To sam vam rekao na našem sastanku prošle nedelje.

SUDIJA ORIE: Time je sada napravljena nova zabuna, gospodine Krasniqi. Ja sam shvatio da su ovakva saopštenja, kakvo je ovo koje imamo pred sobom, bila pripremana u Glavnom štabu OVK na Kosovu. Kada sada govorimo o tome su sa terena slane informacije na osnovu kojih su izdavana takva saopštenja, onda zapravo nije reč o komunikaciji između ljudi na terenu i glavnog štaba van Kosova, već sa Glavnim štabom unutar Kosova. Da li bi i komunikacija sa Glavnim štabom koji je pripremao takva saopštenja izgledala slično? Drugim rečima, da li bi se to radilo telefonom?

SVEDOK KRASNIQI: Da, telefonom. Objasniću to još jednom. Govorimo sada o vremenu kada ja nisam tačno znao kako su pisana ta saopštenja. Već sam vam objasnio kakva je bila situacija u periodu kada sam ja bio zadužen za komunikaciju sa javnošću, i u vezi sa tim mogu da budem veoma precizan. Iz te perspektive, kada je reč o tome kako smo to radili u kasnijem periodu – mada, mogu da vam kažem kako je to rađeno i ranije. Takva saopštenja je mogao da napiše i neko van Kosova, na osnovu informacija koje su prikupljene od ljudi na Kosovu.

SUDIJA ORIE: Vi ste nekoliko puta odgovorili na pitanje tako što ste rekli: „Ovaj ili onaj događaj koji se opisuje u saopštenju se dogodio, i nije ga moguće izbrisati.” Mislim da ste upravo te reči iskoristili. Uzećemo ovaj primer, dodatak broj 5. Koliko sam ja shvatio, vi ste tada već bili pripadnik Glavnog štaba OVK. Da li ste vi, kao pripadnik Glavnog štaba OVK, čak i kada niste sami pisali saopštenja, znali nešto o događajima koji su opisivani u takvim saopštenjima? Time želim da pitam da li biste vi, kao član Glavnog štaba, čak i kada niste pisali nikakva saopštenja, znali šta se dogodilo 11. novembra ili 25. novembra, i šta su vaše jedinice tih dana radile?

SVEDOK KRASNIQI: Časni Sude, Kosovo je malo. Ja sam bio politički radnik na Kosovu, i naravno da sam saznao za te događaje od drugih ljudi, koji su za njih čuli. O tim događajima bih čuo iz medija, ali i kada bismo se sastajali kao članovi Glavnog štaba, jer bismo tada razgovarali o tome koliko su uspešne ili neuspešne te akcije bile.

SUDIJA ORIE: Dobro. Da li su se oni, koliko je vama poznato, u tim vašim razgovorima oslanjali na informacije koje su sa terena primili od jedinica? Ako ne znate, molim vas recite nam to.

SVEDOK KRASNIQI: U najvećem broju slučajeva, saznali bismo za te događaje na osnovu informacija koje smo dobili sa terena. Kao što sam već rekao, u najvećem broju slučajeva, ja bih za to pre saznao iz medija, nego iz razgovora sa drugim članovima Glavnog štaba.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Kearney, gospodin Emmerson je tražio sedam minuta. Ja znam da je bilo dosta intervencija od strane Pretresnog veća. Gospodine Emmerson, pretpostavljam da biste želeli da govorite u odsustvu svedoka?

ADVOKAT EMMERSON: On mi svakako nije potreban.

SUDIJA ORIE: Dobro. Gospodine Krasniqi, sada moramo da govorimo o jednom proceduralnom pitanju. Nastavićemo sa radom sutra, u istoj ovoj sudnici, u 14:15 h., pa bismo, dakle, želeli sutra ponovo ovde da vas vidimo. Takođe, dajem vam uputstvo da ni sa kim ne razgovarate o vašem dosadašnjem svedočenju, niti o svedočenju koje ćete dati narednih dana.

TUŽILAC KEARNEY: Pre nego što Sud pusti svedoka, da li bi Pretresno veće moglo da se raspita da li je on doneo sa sobom u Hag kopije originalnih saopštenja za štampu, ili neku knjigu u kojoj se ona nalaze?

SUDIJA ORIE: Da, mogu to da pitam. Čuli ste pitanje gospodina Kearneya. Da li ste sa sobom doneli neka od originalnih saopštenja za štampu, ili neku knjigu u kojoj se nalaze takva saopštenja za štampu?

SVEDOK KRASNIQI: Nisam to doneo sa sobom, ali sam ljudima iz Tužilaštva dao dve knjige koje sam napisao, i jednu koju je izdala OVK, i koja sadrži takva saopštenja za štampu, kako bi oni mogli da se koriste originalnim saopštenjima za štampu, a ne dokumentima stranih medija ili nekih drugih organizacija.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney -

ADVOKAT EMMERSON: Nama ništa od toga nije obelodanjeno. Mi smo dobili samo jednu stvar.

SUDIJA ORIE: Dobro, sačekajte. Ako gospodin Kearney pita za nešto, a svedok kaže da je to već dao, onda je možda došlo do greške u komunikaciji, ili nešto možda nije dobro shvaćeno. Ili, možda je gospodin Kearney želeo da pita nešto drugo?

TUŽILAC KEARNEY: Hteo bih da pitam kome je on dao te knjige. Ja ih nemam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, kome ste dali te knjige koje ste upravo pomenuli, i kada?

SVEDOK KRASNIQI: Tužilac zna da su te knjige predate jednom od njegovih predstavnika u Prištini/Prishtinë u ponedeljak.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, pretpostavljam da to treba istražiti.

TUŽILAC KEARNEY: Ja ću to istražiti večeras, i odgovoriću vam sutra.

SUDIJA ORIE: U redu, molim sada da se svedok izvede iz sudnice. Imajte na umu uputstva koja sam vam ranije dao, da ni sa kim ne razgovarate o vašem svedočenju. Gospodine Emmerson.

(svedok napušta sudnicu)

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Časni Sude, bez obzira da li se radi o medijskim izveštajima ili originalnim saopštenjima za štampu, problem je isti. Saopštenja će možda eliminisati zabunu u vezi sa dodatnim komentarima, ali je problem u osnovi i dalje isti. Problem je to da Tužilaštvo nastoji da uvrsti u spis ova saopštenja za štampu kao dokaz o tačnosti njihovog sadržaja. Do sada smo iz iskaza svedoka čuli da je reč o informacijama iz druge ruke. Drugim rečima, svedok je rekao da je video ta saopštenja, ali da ih nije napisao, čak ni ona saopštenja koja su izdata pošto je on stupio na dužnost 11. juna, jer je bio odgovoran za političke izjave, a ta saopštenja su sadržala vojne informacije, koje je davalo operativno krilo. U predmetu Limaj svedoka nikada nisu pitali kakve su osnove za njegova saznanja, kada je iznosio tako široke tvrdnje o tačnosti sadržaja. Kada ste ga vi u više navrata pitali o tome, svedok je dao jednu mešavinu odgovora. Jedan odgovor je bio da su to informacije koje je dobio iz medija, drugi odgovor je bio da su to informacije koje su stigle sa terena, a ništa od toga ne nudi nikakvu osnovu za procenjivanje pouzdanosti tih materijala, kao dokaza o istinitosti sadržaja tih saopštenja. Taj problem je posebno komplikovan kada svedok u više navrata tvrdi, kao što nekoliko puta jeste uradio, da je glavna svrha ovih saopštenja bila propaganda, ili, drugim rečima, krivljenje stvarne slike. Veoma je teško utvrditi šta je ovde istina i materijal iz pouzdanih izvora. Pomenuo sam to ranije, a sada to ponovo pominjem, jer se tiče našeg unakrsnog ispitivanja sutra. Rekao sam da, ukoliko bude jasno da će se Tužilaštvo oslanjati samo na one izjave u kojima se govori o konkretnim akcijama u vezi sa kojima su osnove za saznanja ovog svedoka na pravilan način istražene i objašnjene, onda ja tu neću imati prigovora. Međutim, ako Tužilaštvo ovde postupi na isti način kao i Tužilaštvo u predmetu Limaj, sa pogrešnom pretpostavkom da je nešto što je napisano u saopštenju istinito ako svedok kaže da je tako, i da će zato Pretresno veće moći da proceni i osloni se njihov sadržaj, onda me to stavlja u nemoguć položaj. Ja jednostavno pokušavam ovde da budem praktičan. Ne oslanjam se na nekakve doktrine. Znam da neki od mojih prigovora možda zvuče kao da tražim dlaku u jajetu, ali vas molim da shvatite u kakvom se položaju nalazim. Vi ste u transkriptu, strana 88, red 17, rekli da bi gospodin Kearney trebalo da se odluči da li će koristiti samo neke pasuse ili sve, i da je to samo pitanje ravnoteže. Međutim, za Odbranu to nije pitanje ravnoteže, već pitanje pravičnosti. Mi moramo da znamo koje od tih činjeničnih procena moramo da osporavamo, i koja je njihova osnova. Na Tužilaštvu je da identifikuje činjenice na koje će se oslanjati, i da ustanovi osnovu za njih. Ja ne mogu da počnem sa unakrsnim ispitivanjem pod opštom pretpostavkom da ne moram da se bavim nečim ako Tužilaštvo nije utvrdilo činjeničnu osnovu za to, osim ukoliko mi sada izričito ne bude rečeno da ćemo raditi po tom osnovu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, imate dva minuta za odgovor.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, ovakav pristup svakako ne stavlja Odbranu u nemoguć položaj, jer Odbrana samo treba svedoka da pita odakle je nešto saznao. Upravo smo od ovog svedoka čuli, a ja se nadam da ću sutra moći više o tome da

razgovaram sa njim, da su jedinice na terenu koje su izvodile operacije kontaktirale Glavni štab i slale mu informacije o tim operacijama. Ti podaci su takođe ulazili u ta saopštenja. Zato mislim da postoji dovoljno indicija o pouzdanosti, na osnovu kojih Pretresno veće može da oceni koju težinu treba da da tim saopštenjima. Kao što nam je svedok sam rekao, on smatra da su se ti događaji zaista dogodili onako kako su opisani. Tu jeste postojala i propagandna komponenta, međutim, jednostavno izbaciti sva ta saopštenja, kao što to sugerise Odbrana, bez daljeg istraživanja – mislim da to u ovom trenutku nije ispravan korak.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Posavetovao sam se nakratko sa svojim kolegama. Mislim da je pitanje dovoljno jasno. Što manje znamo o izvoru saznanja ili uverenja svedoka u vezi sa onim što se nalazi u tim dokumentima, to će nam, naravno, biti potrebno više potvrda druge vrste, kako bismo tom materijalu pridali nešto više od relativno male težine, jer ne želim da kažem mu nećemo pridati nikakvu težinu. Pretresno veće sada ne može da zna kakve ćemo još potvrde sadržaja ovih dokumenata dobiti. Zato, iako razumem zabrinutost Odbrane, oni će ipak morati da se izbere sa takvom situacijom i unakrsno ispituju svedoka na osnovu njegovog dosadašnjeg svedočenja.

ADVOKAT EMMERSON: Ja razumem da je potvrda jedno sasvim drugo pitanje.

SUDIJA ORIE: Mi sada ne možemo da predvidimo kako ćemo se time koristiti. Na kraju ovog suđenja, Pretresno veće će pregledati sve dokaze, uključujući i dokaze koje će izneti Odbrana. Ja već imam veoma lošu reputaciju kada je reč o zasedanju posle 19 h., tako da sve što može da sačeka do sutra, treba da sačeka do sutra. Nastavljamo sa radom u 14:15 h. sutra, u sudnici broj 1.

Sednica je završena u 19:06 h.

Nastavlja se u sredu, 30. maja 2007. godine u 14:15 h.

